AWEMainta
E DIFERENCIA DEN NOTICIA

BTW RIBA AGENDA PA GOBIERNO NOBO:

AUMENTO DI COSTO DI BIDA Y FUTURO DI CONTROL DI PRIJS

2

3
KICO E CAMBIONAN DI AZV Y E SURPLUS TA SIGNIFICA P'E ASEGURADO?

4
CORUPCION DEN ISLANAN CAS:
ESFUERSO DI SZABÓ PA TRANSPARENCIA BLOKIA PA RECURSONAN LIMITA

AWEMainta.NL 27
FINANCIËLE STABILITEIT EN ECONOMISCHE HERSTRUCTURERING IN ARUBA

BTW riba agenda pa gobierno nobo:

Aumento di costo di bida y futuro di control di prijs

SEGUN e acuerdonan den e Landspakket, e proximo gobierno di Aruba lo ta obliga di introduci un ***Belasting riba Balor Agrega*** (BTW), cu un tarifa di 12,5%. E medida aki, recomenda pa ***Fondo Monetario Internacional*** (IMF), tin como meta pa fortalece e entradanan di gobierno door di amplia e base di belasting y reduci e dependencia riba turismo. Aunke e plan por zona riba papel como un paso den direccion di stabilidad financiero, e introduccion di BTW por tin consecuencianan inesperadamente grandi p'e costo di bida y e bida diario di e ciudadano Arubano.

Den practica, e introduccion di BTW ta nifica cu prijsnan di hopi producto y servicio lo subi. Den un economia cu ya ta luchando cu inflacion y aumento di costo di bida, e belasting aki por pone presion adicional riba famia y negoshinan. Ta anticipa cu tanto productonan basico como servicionan lo bira mas caro, impactando principalmente esnan cu entrada abou y mediano. Sin mecanismo efectivo di control di prijs, ta existi e riesgo cu e aumento di costo di BTW lo wordo pasa directamente p'e consumidor, reduciendo significativamente nan poder di compra.

Un di e poco medidanan di alivio menciona den e rapport t'e idea di control mas estricto riba aumento di prijs den sectornan esencial. Esaki ta nifica cu cierto companianan, particularmente den retail y sectornan di necesidad basico, por wordo someti na supervision adicional pa preveni inflacion di prijs. Sinembargo, ta keda insigur con efectivo e controlnan aki lo ta y si nan lo ofrece suficiente proteccion contra un aumento general di costo di bida. Sin un maneho firme, ta existi un posibilidad grandi cu BTW lo wordo pasa p'e consumidor den henter Aruba den forma di prijsnan mas halto den tienda y pa servicio.

Den pasado, durante añanan '80, Aruba a conoce un ola grandi di emigracion ora presion economico y incertidumbre a obliga hopi habitante pa busca un futuro otro caminda. Sin un implementacion cuidadoso di BTW y control di prijs efectivo, un scenario similar por ripiti. Tin un preocupacion creciente cu un ola nobo di emigracion lo surgi si e costo di bida bira insoportabel pa hopi famia.
E proximo gobierno tin un responsabilidad enorme aki. E Landspakket ta haci BTW un obligacion inevitabel, pero ta keda n'e liderazgo pa limita e efectonan negativo mas tanto posibel. Esaki ta rekeri transparencia y planning cuidadoso pa preveni cu e presion di belasting di e BTW nobo lo pone mas presion riba e sociedad y economia di Aruba.

Enseñansa y mercado laboral:

E necesidad di un miho futuro pa hubentud di Aruba

UN di e retonan mas urgente pa Aruba t'e diferencia entre enseñansa y mercado laboral. Aunke enseñansa mester prepara studiantenan pa un carera stabiel y exitoso, e realidad hopi biaha ta diferente. Hopi hoben Arubiano no tin conexion cu e mercado laboral actual y e consecuencia ta cu nan ta cuminsa nan carera sin preparacion.
Den e ***Uitvoeringsagenda Aruba 2024*** e diferencia aki ta wordo menciona explicitamente como un punto di atencion cu mester wordo atendi, parcialmente door di reformanan den enseñansa y un cooperacion mas estrecho cu e sector priva. P'e siguiente gobierno tin un responsabilidad importante aki y danki n'e integracion di e metanan aki den e Landspakket nos por spera riba cambionan real.

Un punto di atencion importante den e Landspakket t'e creacion di posibilidadnan flexibel pa transicion dentro y entre nivelnan di enseñansa, tanto na Aruba como na Hulanda. Door di structura e conexion aki miho, studiantenan por desaroya nan mes den direccionnan cu ta cuadra cu e demanda actual y futuro riba e mercado laboral. Pa hopi studiante, e transicion p'e mercado laboral ta un paso den un area desconoci. Nan no tin e habilidadnan corecto y conocemento practico cu ta necesario den e area di trabou cu nan a scoge. E conexion deficiente ta parcialmente debi n'e curriculum actual, cu no ta suficiente dirigi riba e realidad di e mercado laboral. En bes di un base solido y habilidadnan practico, studiantenan ta haya un curriculum cu no semper ta cuadra cu e necesidadnan real di dunadonan di trabou.

E siguiente gobierno, hunto cu e sector priva y enseñansa, lo mester formula solucionnan. Den cooperacion cu Hulanda Europeo, Aruba por beneficia di e experticio y recursonan pa construi un structura di enseñansa cu ta alinea cu e mercado laboral. E importancia di e reforma aki no por wordo subestima: sin un mehoracion di e conexion, nos ta core e riesgo di manda nos hobennan den e campo laboral sin preparacion, locual ta conduci na desempleo, ineficiencia y un escasez di personal cualifica.

Ora enseñansa faya den conecta teoria cu practica, esaki ta conduci na un circulo vicioso di decepcion, unda studiantenan ta sinti nan mes obliga di bay otro caminda pa busca oportunidadnan. Door di inverti awor den cambionan den e sistema di enseñansa, nos por haci un contribucion structural n'e desaroyo economico mas amplio di Aruba. E reforma di enseñansa ta un di e elementonan mas crucial den e Landspakket. Si esaki wordo implementa exitosamente, nos por prepara nos hobennan pa un carera exitoso y contribui na un Aruba mas fuerte y economicamente resistente.

Kico e cambionan di AZV y e surplus ta significa p'e asegurado?

CU e cambionan recien den e pakete di ***Seguro Medico General*** (AZV), ta surgi e pregunta con e reformanan aki lo influencia e realidad diario di e ciudadanonan di Aruba, specialmente mirando e enbehecimento di e poblacion y e aumento di e gastonan di cuido medico. AZV recientemente a raporta un surplus financiero, cu ta ofrece oportunidadnan pa inverti den mehoracion di calidad y control di gasto den e sistema di cuido. Pero e pregunta principal ta keda: e surplus aki ta suficiente pa absorba e presion di enbehecimento a largo plaso? Y ki impacto e cambionan di AZV lo tin riba e usuarionan final?

1. Primanan mas abou pa pensionadonan: Alivio temporal of solucion structural?

Entrante 2024, pensionadonan di 65 aña of mas lo paga un prima mas abou di 5% riba nan entrada te cu 30.000 florin. Esaki ta un paso positivo, pasobra e ta alivia e peso financiero pa hende grandi cu hopi biaha ta depende di un entrada fiho. Sinembargo, con sostenibel e solucion aki ta? Aunke e reduccion aki ta ofrece beneficio directo pa pensionadonan, e pregunta ta keda si esaki ta suficiente pa compensa e aumento di e gastonan den cuido medico, specialmente awor cu e enbehecimento ta aumentando. AZV por sigui ofrece primanan mas abou a largo plaso, of futuro generacionnan di pensionado lo mester carga gastonan mas halto?

2. Modelo di recorte pa AZV: Impacto riba calidad di cuido?

E asina yama *"Five Wave Model"* di AZV, dirigi riba reduccion di gasto, ta trece preguntanan tocante e calidad di cuido p'e usuario final. E modelo aki ta inclui un serie di medida manera limita e pagonan, pospone pago y limita beneficionan fuera di e reglanan di AZV. Aunke e pasonan aki tin como meta pa spaar gasto, hende ta puntra nan mes si esaki lo bay a costo di e calidad y disponibilidad di cuido medico. Ki garantia tin pa preveni cu e reductonan di gasto ta pone presion riba e cuido pa gruponan vulnerabel?

3. Contract nobo cu HAVA: Kico esaki ta significa pa acceso di pashent?

E contract nobo cu e ***Asociacion di Dokter di Cas di Aruba*** (HAVA) ta ofrece dokternan di cas un compensacion basa riba productividad y ta mehora e accesibilidad door di permiti consultanan via canalnan digital manera WhatsApp. Esaki mester duna pashentnan acceso mas facil na cuido medico, pero te con leu e cambio aki lo ta efectivo? Tin suficiente capacidad pa maneha un fluho mas grandi di pashentnan, of esaki lo conduci na temponan di espera mas largo y un presion di trabou mas halto p'e dunadonan di cuido?

4. E surplus: Un buffer contra enbehecimento of un beneficio di un solo biaha?

E surplus financiero recien ta ofrece AZV e oportunidad pa inverti den infrastructura, recursonan digital y educacion di profesionalnan den cuido medico. Pero e surplus aki ta suficiente pa absorba e presion di enbehecimento? E poblacion di Aruba ta enbeheciendo rapidamente y cu e aumento di e demanda pa cuido medico, e efecto di e surplus actual por ta temporal. AZV por realmente cubri e gastonan a largo plaso di enbehecimento cu e recursonan aki, of lo mester di medidanan nobo pa garantisa e stabilidad financiero?

Un bista critico riba e futuro di AZV

Aunke e reformanan y e surplus di AZV ta duna speransa, ta crucial pa evalua si e medidanan aki por atende e retonan di enbehecimento y aumento di e gastonan di cuido medico suficientemente. Comunicacion transparente y planning strategico lo ta esencial pa garantisa cu e calidad y accesibilidad di cuido medico ta keda manteni, sin pone un peso riba e futuro generacion cu primanan mas halto y cobertura limita.

Corupcion den islanan CAS:

Esfuerso di Szabó pa transparencia blokia pa recursonan limita

E lucha contra corupcion den e parti Caribense di Reino Hulandes ta enfrenta obstaculonan serio debi na un falta di data y recursonan. Durante un reunion recien cu secretario di estado Zsolt Szabó (Digitalisacion y Relacionnan di Reino), Lousewies van der Laan, director di Transparency International Hulanda (TI-NL), a expresa su preocupacion tocante e falta di bista riba e situacion di corupcion riba e islanan. A pesar di presion creciente for di Tweede Kamer pa haya mas control riba corupcion den e region aki, limitacionnan presupuestario y un scarsedad di fuentenan confiabel ta stroba un analisis efectivo.

Un di e indicadornan mas importante di corupcion mundialmente t'e Indice di Percepcion di Corupcion (CPI), desaroya pa Transparency International na Berlin. E indice aki, cu ta wordo considera e standard pa gobierno y organisacionnan rond mundo, no ta contene data di e partinan Caribense di Reino. Inclusion di un pais den e CPI ta rekeri minimo tres fuente independiente cu ta suministra informacion tocante corupcion den e pais ey, algo cu e islanan actualmente no ta cumpli cu ne.

TI-NL a indica cu e falta di data aki ta un problema structural: fuentenan di data confiabel manera Banco Mundial, Freedom House y Economist Intelligence Unit simplemente no tin suficiente informacion di e region. Esaki ta nifica cu ni e escalanan di corupcion existente ta duna un bista completo di Reino Caribense, loke ta stroba e lucha contra corupcion considerablemente.

Aunke expansion di e infrastructura di data aki por tuma añanan, durante e reunion a discuti algun alternativa cu por tin efecto mas rapido. Un opcion prometedor t'e Caribbean Public Accountability Mechanisms (CariPAM), cu ya ta operacional den seis pais Caribense. CariPAM ta enfoca riba transparencia gubernamental y responsabilidad dentro di cuater tema: acceso na informacion, transparencia financiero, conflicto di interes y financiamento politico. E mecanismo aki, aunke limita, ta ofrece un base pa monitor y combati corupcion sin e necesidad di e cantidad grandi di data cu CPI ta rekeri.

Tambe riba e islanan CAS (Curaçao, Aruba y Sint Maarten) a tuma pasonan via e National Integrity Studies (NIS), investigacionnan cu ta evalua e sistema di integridad di e paisnan. E rapportnan aki ta suministra recomendacionnan detaya y ta ofrece hermentnan concreto pa formuladonan di politica. E ultimo rapport pa Aruba ta data di 2022 y ta relativamente actual, pero e estudio mas recien pa Curaçao ta di 2013 y hopi recomendacion di e rapport ey ta keda actual debi na falta di implementacion. Esaki ta crea un bashi unda no solamente formuladonan di maneho, pero tambe ciudadano y organisacionnan social mester haci'e sin un analisis actualisa di riesgonan di corupcion y recomendacionnan.

TI-NL ta subraya ademas e importancia di un sociedad civil fuerte den e lucha contra corupcion. Expertonan local, periodista y activistanan ta hunga un rol esencial den denuncia corupcion, pero nan impacto ta limita sin sosten solido y colaboracion cu gobierno. Door di inverti den iniciativanan local di integridad y sostene e sociedad civil, Hulanda por haci un contribucion importante na un lucha efectivo contra corupcion riba e islanan.

Gobierno a formula metanan ambicioso den e acuerdo di gobernacion riba tereno di combati corupcion den Reino, pero te ainda e pregunta ta keda si e ambicionnan aki lo wordo traduci den accionnan concreto.
TI-NL a compromete su mes pa aumenta e presion riba gobierno y sigura cu e plannan no ta keda solamente riba papel. E periodo venidero lo ta crucial pa wak te con leu Reino Caribense realmente ta tuma pasonan den direccion di mas transparencia y integridad.

Riba 22 di November!

The Casino at The Ritz-Carlton Aruba lo conoce e ganado di e Mercedes-Benz G-Class 2024

FOR di luna di april, The Casino at The Ritz-Carlton, Aruba a lansa su mega campaña pa 2024, unda cu nan lo rifa un Mercedes-Benz G-Wagon 2024!

The Casino at The Ritz-Carlton, Aruba ta conoci pa su campañanan emocionante manera e Ferrari Giveaway, campañanan di Mega Win cu e premionan cash di mas atractivo, vacacionnan exotico y hopi mas. Riba 22 di november, Aruba lo conoce e feliz ganado di e Mercedes-Benz G-Class 2024!

Tur e bishitantenan di The Casino at The Ritz-Carlton, Aruba ainda por participa pa gana e auto exclusivo aki door di ta miembro of bira miembro di e VIP Club unda por disfruta di beneficionan extraordinario cu nan Tier program yama Elevate.

Tur bishitante por acumula punto te cu 22 di November pa 9:30pm, pa ricibi ticket di rifa pa por participa.

Por haya ticket di rifa di e siguiente manera:

- *Cada 300 punto riba slot machines / $150 theoretical win na weganan di mesa* = 1 ticket di rifa
- *Cada check di $150 na Casa Nonna New York, BLT Steak y Divi Lounge* = 1 ticket di rifa

Lo tin un total di 50 finalista competiendo den e gran final riba 22 di november pa bira e feliz ganador di e Mercedes-Benz G-Class 2024!

Tin cuatro manera pa bira un finalista:

- *Sorteonan tur diasabra te cu 16 di November (cu $12,000 den premio):* seleccionando 31 finalista
- *Golden Key dia 16 di November:* seleccionando 2 finalista pa 11:00pm
- *Top Player's Race dia 21 di november:* seleccionando 9 finalista pa 10:00pm
- *Last Chance Drawing dia 22 di November:* seleccionando 8 finalista (for di 5:00pm te cu 10:00pm)

E campana aki a hala atencion di tur hende, local y tambe internacional, mirando cu esaki ta e di dos biaha cu The Casino at The Ritz-Carlton, Aruba ta trece un auto di e caliber aki den e region di Caribe y ta ofrece tur hende e oportunidad pa gana e auto unico aki.

E Mercedes-Benz G-Class 2024 tin un diseño unico cu un exterior color preto y un interior den un color cora vibrante. Ora bo sinta den e auto, bo lo encontra tur e luho cu Mercedes-Benz ta ofrece, incluyendo stoelnan di cuero y Burmester surround system cu ta consisti di 15 loudspeakers. Tur loke bo ta busca den un auto bo lo haya den e auto luhoso aki: clase, comodidad y un experiencia unico cu un turbo-charged V8 engine…y un persona lo ta e feliz ganado di e auto luhoso aki dia 22 di november.

The Casino at The Ritz-Carlton, Aruba ta hopi orguyoso di trece e auto aki, como cu e ta refleha e luho y alta calidad cu The Ritz-Carlton ta ofrece.

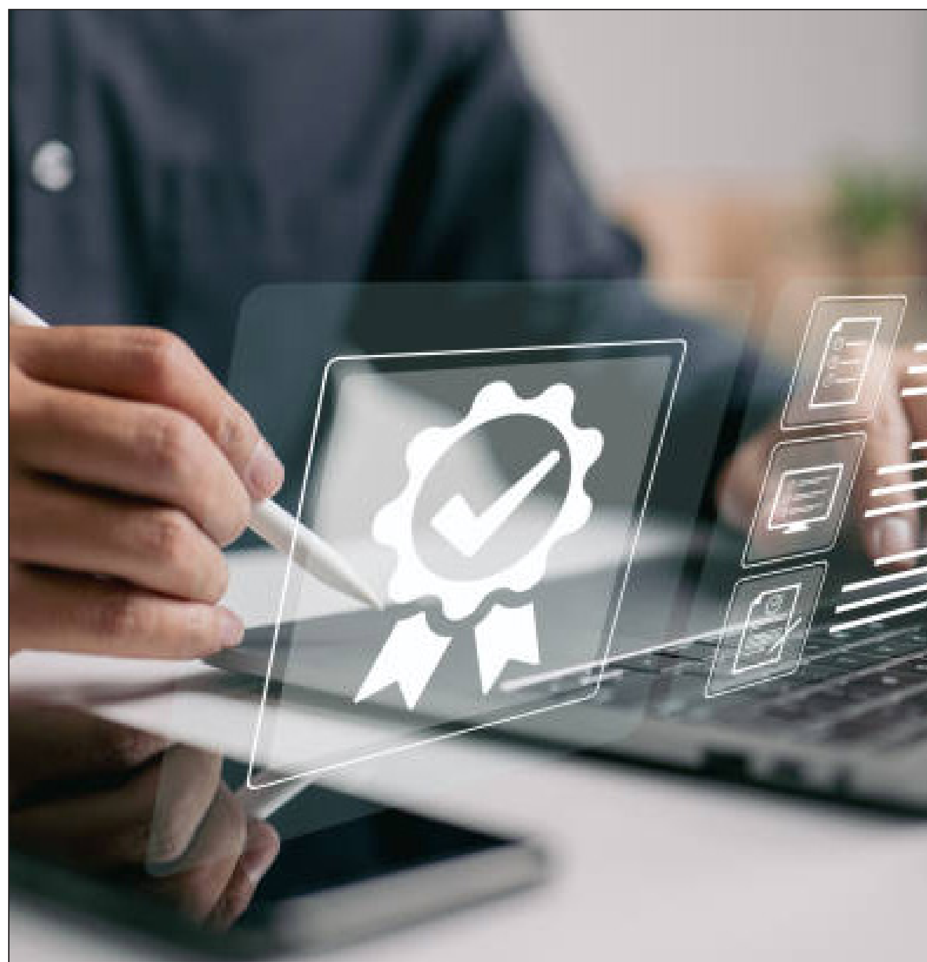
The Casino at The Ritz-Carlton Aruba ta ofrece un servicio di alta calidad y ta garantisa un experiencia unico.

Pa mas informacion tocante con pa participa pa gana e Mercedes-Benz G-Class 2024, por bishita The Casino at The Ritz-Carlton, Aruba su VIP Desk of por yama na 527-2276/ 527-2277 y nan lo asisti cu tur detayenan di con pa participa y GANA.

Faboritismo of cualificacion?

E problemanan cu Aruba su maneho gubernamental

E maneho di personal den gobierno di Aruba ta mustra deficiencianan serio pa hopi aña caba. Desde cu e rapport De staat van bestuur van Aruba di 2011 door di *Centro di Investigacion Cientifico y Documentacion* (WODC) a wordo publica, ta un hecho cu lealtad politico ta wordo recompensa mas biaha cu cualificacion y experiencia ora di haci nombracionnan. Aunke e problemanan aki a wordo treci dilanti mas di dies aña pasa, ta parce cu poco a cambia desde e tempo ey. Al contrario, desaroyonan recien ta mustra te hasta cu tin un resistencia pa implementa reformanan necesario, hasta si esey ta significa cu introduccion di normanan di integridad manera e Good Governance Code ta wordo retrasa.

E rapport di WODC ta describi cu lealtad ta wordo scogi riba capacidad ora di haci nombracionnan, locual ta conduci na un cultura unda lealtad ta bira mas importante cu conducta profesional y integridad. Como resultado, ambtenaarnan hopi biaha ta mas enfoca riba mantene nan posicion door di keda fiel n'esun cu a nombra nan, en bes di enfoca riba nan trabou. E dependencia aki ta descurasha critica y control dentro di e instancianan gubernamental, pasobra empleadonan tin miedo di perde nan trabou si nan expresa un opinion diferente of señala iregularidad.

E gobierno actual di Aruba a hunga un rol importante den debilita iniciativanan pa garantisa integridad den e maneho di personal. Un ehempel recien t'e retraso di e introduccion di e Good Governance Code, un medida cu tin como meta pa garantisa normanan profesional y combati corupcion dentro di organisacionnan gubernamental. Fuentenan ta indica cu gobierno ta retrasa e introduccion aki conscientemente, parcialmente pasobra lo ta obligatorio pa kita empleadonan cu no ta suficientemente cualifica of cu a wordo nombra puramente a base di lealtad for di nan posicionnan. Esaki lo significa cu gobierno lo mester kita un gran cantidad di sostenedornan politico for di trabou, locual ta trece tensionnan politico y posibel perdida di lealtad cune.

Den e ultimo añanan, e retraso aki di medidanan di integridad a conduci na un aumento di malcontento bou di e poblacion y e sector priva na Aruba. E falta di medidanan cla pa atende cu faboritismo y incompetencia ta reforsa e impresion cu gobierno no ta capaz of no tin e intencion pa mehora transparencia y integridad. Door di esaki, empresa y ciudadanonan ta keda hopi biaha insatisfecho cu e funcionamento di gobierno, unda e falta di normanan profesional y e dependencia politico ta wordo menciona repetidamente como puntonan di dolor.

Implementacion di e Good Governance Code por ta un paso den direccion di un gobierno mas profesional y transparente, pero e falta di esaki ta reforsa e status quo di un maneho di personal motiva politicamente. A menos cu gobierno ta dispuesto pa tuma e paso aki, e chens ta grandi cu Aruba lo keda den un ciclo di patronahe y falta di integridad. E retraso di medidanan di integridad no solamente tin consecuencianan p'e confiansa den gobierno, pero tambe ta forma un obstaculo pa gobernacion husto y desaroyo sostenibel riba e isla.

Unda e limite ta?

Libertad di expresion vs. Discurso di odio

E balansa entre libertad di expresion y discurso di odio ta un di e retonan mas grandi riba medionan social. Libertad di expresion ta un derecho fundamental, pero e derecho aki ta bin cu responsabilidad. Sinembargo, ora expresionnan ta incita odio, discriminacion of hasta violencia, ta surgi un area shinishi. Proteha e libertad di un persona pa expresa su mes ta importante, pero e mesun libertad aki por boks cu e proteccion di otronan contra expresionnan dañino. E pregunta unda libertad di expresion ta termina y discurso di odio ta cuminsa ta birando cada bes mas urgente.

Riba medionan social, e limite aki hopi biaha ta bira bruha, pasobra plataformanan manera Facebook, X y Instagram ta habri pa miyones di usuario cu por comparti nan opinion rapidamente y sin hopi control. Esaki ta crea un ambiente fertil tanto pa discusionnan constructivo como pa expresionnan destructivo y yen di odio. Discurso di odio riba medionan social ta inclui mensahenan cu ta ataca hende a base di rasa, religion, genero of orientacion sexual. E peliger di discurso di odio ta cu e ta contribui na un ambiente toxico online y por pone e siguridad fisico di cierto gruponan den peliger.

Pa atende e problema aki, tanto legislacion como e companianan di tecnologia mes ta hunga un rol. Plataformanan di medionan social a purba den e ultimo añanan pa implementa medidanan di autoregulacion, manera uza inteligencia artificial pa identifica y elimina contenido dañino. Sinembargo, e algoritmonan aki no ta perfecto y tin biaha ta falta contexto, locual ta conduci na eliminacion inhusto di expresionnan inocente of e ignoracion di mensahenan dañino.

Legalmente, paisnan ta diferencia den nan maneho. Den algun pais, manera Alemania, companianan di medionan social ta obliga pa elimina contenido di odio dentro di 24 ora. Hulanda no tin legislacion specifico p'esaki, aunke cada bes mas ta insisti riba reglanan mas estricto pa proteha usuarionan. Sinembargo,

regulacion demasiado estricto tambe por conduci na censura, cu hustamente ta limita e libertad di expresion.

Un maneho efectivo por consisti di un combinacion di legislacion mas estricto, miho tecnologia di AI y educacion pa usuarionan tocante e consecuencianan di discurso di odio. Legislacion mester rechasa expresionnan di odio sin uza un definicion demasiado amplio di discurso di odio, pa asina mantene libertad di expresion. Ademas, plataformanan por ofrece guia mas transparente y actua mas lihe den caso di violacion. Finalmente, e responsabilidad no ta solamente di e legislado of companianan di tecnologia, pero tambe di e usuarionan mes, cu mester ta consciente di e impacto di nan palabranan.

E banda sombrio di turismo:

E impacto di turismo di masa riba Aruba su naturalesa y habitantenan

Segun 'Nos Tey'

SEGUN e movimento Arubano Nos Tey, e sector turistico a contribui na crecemento economico, pero e lado negativo di turismo di masa ta claramente visibel. E movimento ta señala cu e ambiente natural di Aruba, un tempo un paraiso intacto, ta sufriendo hopi bou di e presion di turismo. Den nan vision, beach y areanan natural ta principalmente destina pa turistanan, locual tin consecuencianan negativo pa tanto e medio ambiente como e acceso p'e poblacion local.

Daño ambiental causa pa turismo

Nos Tey ta enfatisa cu e crecemento rapido di e sector turistico a conduci na daño ambiental considerabel. Door di expansion di resortnan y infrastructura na costa, flora y fauna ta wordo poni cada bes mas den peliger. Segun e movimento, planta y bestianan raro ta sufriendo bou di e expansion di hotel y facilidadnan na costa, locual ta pone presion riba areanan natural manera Bubali Plas y Parke Nacional Arikok.

Beachnan como un privilegio turistico

Den e vision di Nos Tey, e beachnan di Aruba ta parce di ta mas dirigi riba turistanan cu riba e poblacion local. Facilidadnan manera cama pa relaha, beachnan priva y facilidadnan luhoso ta principalmente disponibel pa bishitantenan cu ta paga pa nan, haciendo mas dificil pa hopi Arubiano disfruta di nan propio beachnan sin gastonan halto. Nos Tey ta mira e enfoke comercial aki como un limitacion di loke un tempo tabata espacio publico cu tur hende por a drenta libremente.

Desperdicio y contaminacion door di turismo di masa

Un otro punto di preocupacion pa Nos Tey t'e produccion di desperdicio y contaminacion di awa como resultado di turismo di masa. E movimento ta afirma cu actividadnan turistico manera crucero y resortnan ta produci diariamente un cantidad grandi di desperdicio cu no semper ta wordo procesa efectivamente, cu contaminacion di e beachnan y e awa di lama como consecuencia. Ademas, nan ta señala e impacto di actividadnan di deporte acuatico riba e rifnan di coral y e ecosistema marino.

Acceso desigual na recursonan natural

Segun Nos Tey, e poblacion local ta menasa di perde cada bes mas acceso na recursonan natural debi cu e prioridad ta wordo poni riba crea un experiencia luhoso pa turistanan. Esaki ta crea un brecha entre e sector turistico y e comunidad Arubano, unda habitantenan ta sinti nan mes exclui di nan propio herencia natural.

E caminda pa turismo sostenibel

Nos Tey ta boga pa un maneho di turismo mas balansa cu ta combina crecemento economico cu respet p'e medio ambiente y acceso igual p'e poblacion Arubano.

E movimento ta propone cu inversionnan den turismo sostenibel ta esencial pa restaura e daño na naturalesa y haya un miho balans entre e necesidadnan di bishitante y esunnan di e comunidad local.

Embahadora di Colombia na Hulanda a reuni cu Prome Minister

Aruba pronto por importa carni di Colombia

DIAHUEBS mainta 31 di october Prome Minister Evelyn Wever-Croes a reuni cu Embahadora di Colombia na Hulanda, señora Carolina Olarte Bácares acompaña pa Consul General di Colombia na Aruba, señor Gustavo Serrano Amaya. E reunion a trata di diferente punto di interes comun entre Aruba y Colombia.

Seis luna pasa e Embahadora ya tawata na Aruba unda durante un bon reunion cu Prome Minister varios punto a wordo treci padilanti particularmente e cooperacion entre Aruba y Colombia, y e tema di importacion di carni for di Colombia. Durante e lunanan despues di e reunion menciona, Gobierno, bou liderazgo di Prome Minister a sigui cu e proceso trahando den diferente comisionnan mixto entre Aruba y Colombia y awor por mira bek riba logronan grandi. E logro mas importante pa Aruba ta cu pronto por importa carni di baca, porco y galiña for di Colombia.

E negociacionnan ta den estado hopi avansa y e siguiente paso ta trata di e decreto cu mester wordo traha pa por legalisa e cuadro aki. Cu esaki, proximamente importadornan di carni na Aruba por tin e posibilidad di importa carni di baca, galiña y porco for di Colombia. Esaki lo significa cu e prijs di e carni lo baha considerablemente cual lo ta un alivio grandi pa henter pueblo di Aruba.

"Esaki ta un bon muestra cu ora traha hunto cu intencionnan serio y sincero, bo ta logra cosnan grandi. Pa hopi tempo no tawata posibel importacion di carni for di Colombia pero pronto esaki lo ta un realidad, danki na e esfuersonan y e trabou duro cu Gobierno di Aruba ta bin ta haciendo semper pensando riba e bienestar di tur ciudadano di pais Aruba", Prome Minister a indica.

Preguntanan critico pa partidonan politico den preparacion pa eleccion 2024

CU eleccion planea pa 6 december 2024 AWEMainta ta presenta e Guia Electoral 2024, un guia den cual nos ta informa nos lectornan lo mas obhetivo posibel tocante e puntonan di bista y plannan riba temanan social importante. Cu e serie di preguntanan aki, formula for di varios preocupacion social, AWEMainta ta enfoca riba temanan cu tin influencia riba e futuro di Aruba y e calidad di bida di su habitantenan.

E edicion aki di Guia Electoral 2024 ta contene e diescinco preguntanan clave cu AWEMainta a manda via e-mail na tur partido politico cu ta participando na eleccion 2024. E preguntanan aki ta trata temanan importante manera maneho financiero, diversificacion economico, cuido medico, enseñansa, husticia y husticia social. Door di delinea e contestanan di cada partido riba e temanan aki, AWEMainta kier ofrece lectornan un bista den e visionnan di maneho y prioridadnan di cada partido politico.

1. Gobernacion y transparencia: Ki pasonan specifico bo ta bay tuma pa aumenta transparencia den gobierno y combati corupcion y faboritismo?

2. Maneho financiero y responsabilidad publico: Con bo kier sigura cu tur gasto publico ta wordo hustifica y cu rapportnan financiero anual ta wordo entrega y evalua na tempo y independientemente?

3. Diversificacion economico y innovacion: Kico ta bo plan pa diversifica e economia di Aruba y haci'e menos dependiente di turismo y cua industrianan nobo bo kier desaroya?

4. Reduccion di debe y costo di bida: Cua strategianan bo tin pa reduci e debe nacional di Aruba, baha e costo di bida y haci bida mas pagabel?

5. Mercado laboral: Cua ta bo plannan pa sigura suficiente trahado pa atende cu e demanda creciente, specialmente mirando e diferente hotelnan cu ta den construccion?

6. Cuido y reformanan di AZV: Con bo kier garantisa e calidad di cuido medico mientras cu ta controla e gastonan?

7. Beneficionan social y cuido di hende grandi: Cua medidanan specifico bo ta tuma pa mantene calidad di bida, cuido y sosten accesibel y pagabel pa hende grandi y personanan cu entrada limita?

8. Infrastructura y energia sostenibel: Cua ta bo prioridadnan pa mehora e infrastructura di Aruba y con bo kier inverti den energia sostenibel pa haci Aruba menos dependiente di combustibel fosil?

9. Recuperacion di medio ambiente y saneamento di San Nicolas: Cua ta bo plan p'e saneamento di e area di refineria anterior na San Nicolas y con bo ta sigura transparencia y participacion di comunidad den e proceso aki?

10. Educacion y mercado laboral: Con bo kier reforma educacion pa conecta miho cu e mercado laboral y kico bo ta haci pa sostene y educa docentenan miho?

11. Asuntonan di comunidad y husticia social: Con bo ta planea pa resolve asuntonan social manera pobresa y problema di cacho di caya como tambe promove igualdad di derecho y libertad di escogencia pa tur ciudadano, incluyendo temanan manera igualdad di genero?

12. Cooperacion internacional y Hulanda: Cua iniciativanan bo ta mira pa fortalece e cooperacion cu Hulanda y obtene sosten den implementacion di reforma y proyectonan sostenibel?

13. Reforma di husticia y responsabilidad: Cua ta bo plannan pa construi confiansa entre husticia y comunidad y pa mehora transparencia y responsabilidad den e sector di husticia?

14. Criminalisacion y trafico di droga: Cua ta bo vision riba descriminalisacion di 'soft drugs' y cua medidanan bo ta tuma pa combati trafico di droga organisa?

15. Sector primario y siguridad alimentario: Con bo kier aumenta e produccion local di cuminda y promove agricultura sostenibel pa haci Aruba menos dependiente di cuminda importa?

AWEMainta ta invita lectornan pa considera e contestanan di cada partido cuidadosamente ora e momento yega. Door di compronde e plan y promesanan di cada partido, lectornan por tuma decisionnan bon pensa y laga nan voz resona p'e futuro di Aruba. E resultadonan di e encuesta aki lo yuda lectornan di AWEMainta scoge un partido cu ta representa nan interesnan miho.

Organisacion di Pensionado Publico Arubano

OPPA: Organisacion di Pensionado Publico di Aruba

Historia di OPPA

DOS aña despues di Status Aparte, un grupo di pensionado publico a sinti e necesidad di tin un representacion p'e pensionadonan aki den nos comunidad. Despues di a cumpli cu nan deber como trahado nan tabatin e percepcion cu nan no tabata conta mas. Mientras cu na Corsou e pensionadonan publico tabatin UPAH (Union Pa Adelanto y Husticia) pa representa nan, na Aruba no tabatin un organisacion asina. Esey a haci cu un cantidad di mas o menos 50 pensionado a dicidi di funda OPPA riba dia 26 di augustus 1988. E dirigentenan di e grupo aki tabata entre otro Sr. J. Dorotaal, Sr. H. Kuiperi, Sr. H. Figaroa y Sr. D. Jackson.

Cada un di e miembronan di directiva di e tempo ey a dedica hopi di nan tempo liber na OPPA. Cu poco recurso, poco miembro y sin un oficina propio, nan a traha p'e organisacion crece y haya un reconocemento total como partner consultativo for di gobierno y otro instancia cu ta comprometi cu e interesnan di e miembronan. Na comienso di e organisacion, e miembronan di directiva mester a traha y tene nan reunionnan na cas di un miembro di directiva mes. Ora di un Reunion General p'e miembronan, nan tabata reuni na Club Bolivariana, Centro di Bario Playa Pabao of Club POVA na Eagle. Na 1996, un miembro di directiva a propone pa OPPA tin su propio oficina. Nan a huur un espacio na Italiëstraat, p'asina e directiva por a traha un poco mas comodo. Na 2004 OPPA a muda pa Avecinastraat na Oranjestad, door cu e tabata mas barata y mas facil p'e miembronan yega.

Na 2009 OPPA a muda pa Sabana Blanco 68A y a huur un oficina di Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Aruba (SPCOA) te cu fin di juli 2021. Door cu OPPA su edificio na Primavera 6N a keda cla, nos a para e contract cu SPCOA y a muda pa nos PROPIO edificio.

Dia 26 di augustus 2021, ta un fecha inolvidabel pa OPPA pasobra nos organisacion a habri oficialmente e portanan di e 'Cas di OPPA'. E Cas di OPPA ta di e pensionadonan publico cu ta miembro. Awo nan tin un luga caminda nan por bini hunto pa topa cu nan ex-coleganan, pasa tempo y participa na un of otro actividad.

Ken t'e miembronan di OPPA?

OPPA ta representa e pensionadonan publico, un capital humano enorme cu talento, sabiduria y yen di experiencia. Ex-trahadonan publico cu a traha duro y cu nan trabou a contribui grandemente na loke nos tin awe. E generacion di pensionado publico, ta ex-trahadonan cu a lucha p'algun causa digno y husto manera democracia y paz; pago igual pa trabou igual; igualdad p'e hendenan muhe; eliminacion di racismo, etc..

E pensionado publico ta un trahado publico cu a hubila y ta ricibi tur luna un pensioen for di e Fondo di Pensioen na cual el a contribui durante su periodo como trahado.
E pensionadonan aki por considera nan mes un tesoro nacional, pasobra nan ta posee e sabiduria y experiencia cu solamente un persona cu a biba hopi aña por tin.

Kico t'e meta di OPPA?

OPPA t'ey pa sali na vanguardia di e pensionadonan y ta recorda un y tur cu e organisacion aki tambe ta forma parti di historia di Aruba desde 1988. OPPA, ta un organisacion cu actualmente tin mas of menos 1600 miembro. Nos organisacion ta duna conseho n'e miembronan y ta yuda cu asistencia huridico te na unda ta posibel y necesario. Nos ta duna informacion y organisa diferente charlanan di interes, por ehempel tocante pensioen, herencia, salud y con pa come saludabel. Tambe ta duna cursonan di tecnologia moderno (uso di smart phone y iPad) n'e miembronan cu ta desea esaki. OPPA ta organisa un par di biaha pa aña actividadnan recreativo pa su miembronan, entre otro e celebracion di 26 di augustus y e almuerzo of cena di Pasco di Nacemento.

Nos tin lasonan cu otro organisacion di pensionado pafo di Aruba, manera por ehempel UPAH di Corsou y di Boneiro tambe, BGNAA (Bond van Gepensioneerden van de Voormalige Nederlandse Antillen en Aruba) cu e cede situa na Hulanda y BBGO (Belangenbehartiging Gepensioneerden uit Overheidsdienst van Suriname) cu t'e organisacion di pensionado publico di Surinam.

E pensionadonan publico ta trahadonan cu a dedica nan temporada di trabou sirbiendo nos comunidad. Nan ta hendenan cu a yuda construi e comunidad cu nos tin awe. Ta p'esey ta hopi importante pa nan haya e atencion, balor y respet cu nan merece. Mester probecha y duna un oportunidad real n'e grupo di persona cu hopi experiencia y conocemento. Mester ofrece nan un oportunidad real pa keda activo!

E añanan a pasa y awo e lucha di e grupo di pensionado ta otro. Awo nos lucha ta con pa sobrevivi den e temponan dificil. Un sociedad cu ta considera e adultonan mayo un carga social, hende cu deterioro fisico y enfermedad, persona inutil y cu ta depende di otro, persona cu mal memoria y un analfabetismo digital.

"Un comunidad cu no ta duna su grandinan e balor cu nan merece ta nenga nan raiz y ta pone su futuro na peliger." Nelson Mandela (18 juli 1918 – 5 december 2013)

Desaster di inundacion na Spaña:

Cantidad di morto ta aumenta mientras esfuersonan di emergencia ta intensifica

E cantidad di morto di e inundacionnan catastrofico di Spaña e siman aki a aumenta te na 205, mientras cu e pais ta lucha pa contene e crisis. E region di Valencia, cu a mira e cantidad di morto mas halto, a raporta un aumento te na 202 morto pa diabierna, haciendo esaki un di e inundacionnan mas mortal di Spaña den historia recien. Gobierno Spaño a mobilisa tropanan adicional pa sostene e personal di emergencia local, anticipando mas awasero cu por empeora e devastacion.

E agencia meteorologico Spaño, Aemet, a emiti un alerta amber pa cuater region, incluyendo Valencia, indicando e riesgo continuo di tempo severo. Rionan di awa turbio y sushi a pasa door di comunidadnan, lagando un panorama di destruccion. Aemet a adverti cu e condicionnan adverso lo persisti, declarando riba medionan social cu *"e emergencia meteorologico no a caba."* E advertencia aki ta subraya e retonan continuo tanto pa residentenan como pa ekiponan di emergencia, cu ta enfrenta operacionnan extenso di recuperacion y rescate den medio di patronchinan di tempo impredecible.

Mientras cu e magnitud completo di e daño ta bira aparente, cantidad di caminda ta keda inaccesibel y e cantidad di personanan perdi ainda no ta determina. E respuesta di emergencia inicial a mira e despliegue di mas di 1.000 soldaat pa asisti servicionan local, cu e minister di defensa di Spaña, Margarita Robles, confirmando cu 500 soldaat adicional ta na caminda p'e region. E soldaatnan aki lo ta trahando riba tareanan vital manera evacua individuonan for di keldernan inunda y pomp awa for di camindanan clave pa restaura liñanan di suministro pa productonan esencial manera cuminda y awa.

Como respuesta n'e escala di fatalidadnan, a instala un morgue mobil y psicologo y ekiponan di recuperacion specialisa a uni n'e esfuerso pa localisa curpanan. *"E*

tormenta aki ta un desaster horibel y sin precedente," Robles a bisa, destacando e devastacion como un di e eventonan climatologico mas pio di Spaña di e ultimo decadanan. Miles di residente ta keda isola, hopi sin acceso na awa limpi of suministro di cuminda suficiente, ya cu areanan significante ta ainda corta for di asistencia.

E municipio di Alfafar, zuid di Valencia, ta un di e areanan mas afecta, cu alcalde Juan Ramón Adsuara apelando urgentemente pa ayudo. Den hopi area, asistencia limita of ningun asistencia a yega residentenan, hibando localnan pa uni pa sobrevivi. Residentenan a uza makinaria priva pa limpia sushi y a aventura den condicionnan peligroso pa busca suministro for di ciudadnan cercano. *"Nos ta cabando tur cos,"* Adsuara a bisa medionan local, enfatisando e necesidad urgente pa ayudo externo pa sostene e comunidad isola.

Mientras cu e awasero ta menasa di continua, e situacion den e areanan di Spaña devasta pa inundacion ta keda critico. Residentenan ta pidiendo mas sosten y ekiponan di emergencia ta trahando incansablemente pa mitiga e impacto di e desaster aki.

Despues di tiroteo masal di gang na Francia

Mucha homber di 15 aña den condicion critico

NA Poitiers, Francia, un tiroteo masal relaciona cu gang diahuebs anochi a laga por lo menos cinco persona herida, incluyendo tres teenager. Un mucha homber di 15 aña ta actualmente den condicion critico despues di a wordo tira den cabes. Media Frances, citando Minister di Interior Bruno Retailleau, a raporta cu entre 400 y 600 individuo tabata envolvi den e incidente violento, aunke ta keda insigur cuanto di nan tabata tirando activamente.

E confrontacion supuestamente a cuminsa paden di un restaurant local y rapidamente a escala den un pelea di caya mas grandi entre gangnan rival. Mientras cu e detayenan exacto ta keda insigur, e explosion violento aki ta subraya e tension creciente y violencia relaciona cu droga den e region. Poitiers, un ciudad den west di Francia, a mira incidentenan frecuente conecta cu e comercio di droga, cu autoridadnan cada bes mas preocupa tocante e escalacion den actividad di gang.

Segun Retailleau, e situacion na Francia a yega un "punto critico" relaciona cu violencia relaciona cu droga, provocando preocupacion significante na nivel nacional. Mas laat diabierna, e ta spera di bishita Rennes, un otro ciudad impacta pa violencia similar.

Apenas fin di siman pasa, un mucha di cinco aña na Rennes a wordo herida criticamente durante un tiroteo entre gangnan di droga, ilustrando e impactonan di largo alcance di e conflictonan aki riba comunidadnan.

E tiroteo di diahuebs na Poitiers no tabata un incidente isola. Otro caminda na Francia, den e ciudad di Saint-Péray cerca di Valence, un otro enfrentamento violento a surgi na un nightclub, conduciendo na un tiroteo cu a laga tres persona den nan binti herida. Entre e victimanan, un hoben di 22 aña a sufri un lesion critico na cabes y ta keda hospitalisa den condicion grave. Polis ta sospecha cu esnan envolvi den e tiroteo di Saint-Péray por tin lasonan cu rednan di trafico di droga.

E eventonan violento aki ta refleha un tendencia preocupante na Francia, unda conflictonan di gang relaciona cu droga ta plamando cada bes mas den espacio publico, poniendo ciudadanonan den peliger y provocando un yamada nacional pa accion mas decisivo pa frena violencia di gang y trafico di droga.

Zelenskiy ta critica e 'zero respuesta' di e aliadonan n'e tropanan di Norte Korea na Rusia

E presidente di Ucrania, Volodymyr Zelenskiy, a critica su aliadonan occidental pa nan falta di respuesta n'e despliegue di tropanan di Norte Korea pa Rusia, describiendo esaki como un reaccion "zero" cu por encurasha e presidente Ruso, Vladimir Putin, pa intensifica e guera na Ucrania.

Den un entrevista cu e emisora Sur Koreano KBS, Zelenskiy a bisa cu Moscu ta parce di ta negociando activamente cu N. Korea pa manda tropanan di ingenieria y civil pa traha den fabricanan militar Ruso, cu por aumenta e capacidad di Rusia pa sigui cu e guera.

Zelenskiy, kende a bati alarma pa prome biaha riba e participacion di N. Korea riba 13 di october, ta kere cu Putin ta pone determinacion Occidental na prueba. *"Putin ta comprobando e reaccion di Occidente"*, el a bisa. *"Despues di tur e reaccionnan aki, Putin lo dicidi y aumenta e contingente e reaccion cu tin awe no ta nada, ta zero."* E lidernan occidental a reconoce e gravedad di e aliansa nobo aki, describiendo e como un escala significativo, pero te awor no a anuncia medidanan di represalia, frustrando e funcionarionan Ucraino.

Sur Korea a ofrece sosten di inteligencia na Ucrania y hasta por manda monitornan militar pa mira e situacion, maske nan compromiso no ta yega na participacion directo. Mientras tanto, Ucrania a presenta prueba n'e Conseho di Siguridad di Nacionnan Uni (UN), identificando tres general di Norte Korea cu ta kere di ta acompaña miles di tropa Norte Koreano staciona na Rusia pa apoya e esfuerso di guera. Oficialnan Mericano tambe a confirma presencia di 8.000 soldaat di Norte Korea den e region Ruso di Kursk, frontera cu Ucrania, marcando un evento preocupante tanto pa Ucrania como pa su aliadonan.

Den su comentarionan, Zelenskiy a expresa su decepcion p'e falta di contesta di China, cu a keda hopi keto riba e topico a pesar di ta un poder mundial y tin influencia riba Norte Korea. El a agrega cu Ucrania a verifica e inteligencia cu ta indica e discusionnan di Rusia cu e paisnan Occidental riba e despliegue di N. Korea, confirmando cu e tropanan tin intencion di participa den e guera contra Ucrania. E revelacion aki ta enfatisa Zelenskiy su preocupacionnan cu e inaccion di e aliadonan Occidental por indica inadvertidamente na Rusia cu e maniobranan aki lo no tin control.

E critica agudo di Zelenskiy ta refleha e frustracion creciente di Ucrania cu e nivel di apoyo cu el a ricibi di su aliadonan na un momento crucial di e guera. Mientras cu e forsanan Ruso ta avansa lentamente pero constantemente den e parti oriental di Ucrania, e forsanan arma di Kiev ta keda supera den cantidad y armamento, desafiando nan capacidad pa defende nan mes di intensificacion di e atakenan Ruso. E situacion ta bira mas complica ainda dor di e proximo eleccion Presidencial di Merca, cu por afecta e futuro di sosten Mericano na Ucrania.

Cu yegada di forsa di N. Korea, e dinamica riba e campo di bataya y den circulonan diplomatico ta birando mas complica, presionando aliadonan di Ucraina pa reevalua nan posicion y contesta e colaboracion sin precedente entre Rusia y N. Korea.

Con companianan farmaceutico Asiatico ta capitalisa riba demanda pa copianan di Ozempic

COMPANIANAN farmaceutico Asiatico ta probechando di e demanda global creciente pa remedinan pa baha peso, manera Ozempic, door di fabrica y exporta copianan di su ingrediente activo, semaglutide, na prijsnan mas abou. Semaglutide ta patenta pa Novo Nordisk, e creador di Ozempic y Wegovy, cu ta diseña pa trata diabetes tipo 2 y promove perdida di peso. Mientras cu Novo Nordisk tin patent riba semaglutide den mayoria pais, cierto regionnan, incluyendo Bangladesh y Laos, ta exempt di implementa e patentnan aki, permitiendo fabricantenan local pa produci versionnan generico y exporta nan globalmente.

Un compania di Bangladesh, Incepta Pharmaceuticals, a lidera e proceso, produciendo remedinan inyectabel a base di semaglutide manera Fitaro y Orsema. E productonan aki a wordo haya den mercadonan te leu manera Merca y Gran Britania, unda e patentnan di Novo Nordisk ta na vigor.

Sinembargo, mientras cu e instancia regulatorio di Bangladesh a aproba e productonan aki pa mercadonan domestico y algun internacional, nan no ta autorisa den paisnan manera New Zeeland, unda cargamentonan intercepta a wordo confisca y destrui debi na falta di aprobacion regulatorio. Segun e autoridad di salud di New Zeeland, e remedinan no aproba ta representa riesgonan potencial pa salud ya cu nan calidad di fabricacion ta keda sin verifica.

China tambe a surgi como un actor clave den e cadena di suministro paralelo aki. Companianan Chines, incluyendo Nanjing Hanxin Pharmaceutical Technology y Shanghai LongTide Biotechnology, a cuminsa produci y distribui productonan a base di semaglutide. Algun di e productonan aki ta wordo traha na Laos pero comercialisa bek na China, unda e demanda pa e ingrediente ta keda halto a pesar di restriccionnan di patente. E actividad aki a provoca scrutinio for di expertonan di propiedad intelectual cu ta destaca potencial violacionnan di patente. Aunke Novo Nordisk a disputa e invalidacion di su patente pa autoridadnan Chines na 2022, e ta wardando ainda un decision di corte riba su apelacion.

E aumento di e remedinan a base di semaglutide aki pafo di e control di Novo Nordisk a provoca preocupacionnan significante pa cuido medico. Reguladornan den varios pais, incluyendo Merca, Gran Britania, y Zuid Africa, a confisca of retira cargamentonan di e medicamento di semaglutide no aproba aki pa temor cu nan por contene impureza of substancianan desconoci.
Mientras cu no tin evidencia ainda cu e remedinan aki a causa daño na pashentnan, nan disponibilidad ta destaca un problema mas amplio di garantia di calidad y siguridad den produccion farmaceutico no regula.

Demanda pa tratamento pagabel pa baha peso ta sigui impulsa e suministro di mercado grijs aki. Clinicanan na Bangladesh ta raporta cu pashentnan stranhero, atrai pa e prijsnan hopi mas abou di alternativanan generico (rond di $60 mensual versus $650 na Merca), ta dispuesto pa ignora preocupacionnan tocante e origen di e remedi. Sinembargo, proteccion regulatorio y di patente den nacionnan desaroya ta limita e entrada legitimo di e productonan aki, hopi biaha conduciendo na cargamentonan intercepta of destrui.

Mientras cu Novo Nordisk ta mantene su posicion como e unico fabricante aproba di semaglutide, e presencia global y rentabilidad di e compania ta keda practicamente sin afecta, cu su benta completamente reserva pa cumpli cu e demanda mundial. Sinembargo, e mercado preto creciente ta subraya e retonan cu Novo Nordisk y reguladornan global ta enfrenta den controla e produccion y distribucion di e tipo di farmaceuticonan hopi busca aki.

MEDIO AMBIENTE

Carni cultiva den laboratorio:

Un solucion sostenibel pa futuro di e planeta?

CARNI cultiva den laboratorio, conoci tambe como carni in vitro (cultured meat), ta presenta como un solucion innovador pa responde n'e creciente demanda di alimento di origen animal sin e impactonan ambiental di criamento di bestia tradicional.

E tipo di carni aki, produci den parti di celnan animal den un ambiente controla sin tin mester di cria ni sacrifica animal, a genera gran interes pa su posibel beneficio y retonan relaciona cu medio ambiente. Den e articulo aki, nos lo explora e pro y e contranan di e tecnologia aki y su posibel consecuencianan den nos ambiente.

Beneficio ambiental di carni cultiva

E mayor beneficio di carni cultiva den laboratorio ta e reduccion significativo di e impacto ambiental asocia cu criamento di bestia convencional. E produccion di carni den laboratorio ta rekeri menos espacio, ya cu no ta necesario tin extension grandi di tera pa criamento di bestia. Fuera di esey, ta calcula cu ta reduci considerablemente e emisionnan di gas di Greenhouse Effect, manera methaan, cu ta un di e principal contaminantenan emiti pa bestia. Otro beneficio ta e disminucion den e uzo di recurso hidrico, ya cu carni tradicional ta consumi gran cantidad di awa, for di e riesgo di e cultivonan destina na alimenta cria di bestia te na hidratacion di e propio animalnan.

Consecuencia y reto di carni cultiva den laboratorio

A pesar di e beneficionan, carni cultiva den laboratorio tambe ta enfrenta reto. Un di nan ta e gran cantidad di energia cu actualmente e proceso ta rekeri, loke ta trece pregunta riba su eficiencia energetico y su berdadero impacto ambiental si tecnologia no logra optimalisa. Tambe, door di ta un producto relativamente nobo, e produccion den masa di carni cultiva por trece consecuencia no anticipa, manera problema di trabao den e sector di criamento di bestia y e posibel resistencia cultural di parti di e consumidornan.

Otro reto ta e sostenibilidad di e ingredientenan necesario p'e cultivo celular, manera nutriente y e factornan di crecemento, na cual ainda ta obtene for di fuente animal den algun caso. Fuera di esey, e aceptacion generalisa di e carni aki lo rekeri inversion den infrastructura y regulacion adecua.

Carni cultiva den laboratorio ta representa un alternativa prometedor pa reduci e impacto animal di e produccion di carni, door di consumi menos recurso y emiti menos contaminante. Sinembargo, ainda ta enfrenta reto importante, specialmente den termino di eficiencia energetico y aceptacion cultural.

Mientras cu tecnologia ta avansa, lo ta crucial haya e balans adecua pa sigura cu su produccion ta sostenibel y accesibel, habriendo pasa na un industria alimentario cu ta impacta positvamente den e medio ambiente sin sacrifica e calidad ni e siguridad di e productonan.

DEPORTE

DEPORTE@AWEMAINTA.COM

Diadomingo awor, 3 di november!

Last Call pa uni n'e prome 'Ride for the Roses' na Aruba

ARUBA Bank ta uni forsa cu 'Ride for the Roses Aruba' pa duna sosten den e lucha contra cancer. Aruba One Happy Bike Island Foundation su meta principal di e evento aki ta pa recauda fondo pa sigui sostene Koningin Wilhelmina Fonds Aruba (KWF).

E prome 'Ride for the Roses Aruba', programa pa dia 3 di november 2024, ta un oportunidad pa tur hende den comunidad participa den diferente actividadnan, manera caminata, coremento, ciclismo y natacion. Tur actividad ta destina pa trece conscientisacion y recauda fondo pa investigacion di cancer y pa duna sosten.

Aruba Bank ta honra pa forma parti di e evento deportivo aki, compartiendo un mision pa trece un impacto positivo den bida di esnan na Aruba. Tin ainda un oportunidad pa registra; no perde bo chens!

Nos ta uni fuerte den e lucha contra cancer.

Registra aki https://timing.events/event/index?id=63 y nos ta topa diadomingo.

Memey di bataya tenso pa titulo cu Max Verstappen

Lando Norris ta pidi pa caredanan 'mas limpi'

MIENTRAS cu e temporada di Formula 1 ta dirigiendo su mes p'e Grand Prix di Sao Paulo, Lando Norris a urgi su rival Max Verstappen pa adopta un enfoke mas limpi na careda despues di un serie di encuentro intenso entre e dos chauffeurnan. Verstappen, actualmente liderando Norris cu 47 punto den e Campeonato di Chauffeurnan, a enfrenta controversia despues di incidentenan na caredanan recien na Mexico y Merca, unda el a ricibi dos penalty di 10 seconde pa movecionnan agresivo.

Den un conferencia di prensa prome cu e GP di Sao Paulo, Norris a enfatisa su deseo pa competencia husto. *"Mi kier careda limpi y husto,"* el a bisa e medionan di comunicacion. *"Esey ta con mi ta core y semper mi a core asina. No ta pa ami cambia; ta p'e otro banda cambia."*

Norris anteriormente a yama e movecionnan di Verstappen na Mexico "peligroso" riba e radio di e team, un sentimento comparti pa analista y fanaticonan cu a critica e enfoke di Verstappen como demasiado agresivo.

E rivalidad creciente a agrega intensidad n'e temporada di F1, cu Norris y Verstappen frecuentemente cara a cara riba e pista. Na Austin, Norris mes a ricibi un penalty di cinco seconde despues di a pasa Verstappen for di e pista, agregando otro capa na nan dinamica competitivo. A pesar di e clashnan recien, Norris a mantene cu e ta respeta e talento di Verstappen, aunke e ta spera cu e ta keda dentro di e limitenan di careda. *"Max sa kico e por y no por haci,"* Norris a remarca, agregando cu Verstappen *"sa e cambionan cu e tin cu haci."*

Verstappen, dirigiendo su mes n'e medionan di comunicacion mas trempan den siman, a descarta su criticonan como "fastioso" y "parcial," defendiendo su estilo di careda cu confiansa. *"Mi sa kico mi ta haciendo,"* el a bisa, subrayando su enfoke inkebrantabel a pesar di e scrutinio continuo riba su tacticanan. E estilo asertivo di e campeon reinante a provoca reaccionnan mixto, cu algun cuestionando su agresividad riba e pista.

Mirando e fin di siman venidero, Norris ta keda enfoca riba un competencia husto y ta spera di evita mas controversia. El a comenta cu e comisario a *"haci un bon trabou"* cu decisionnan recien y a expresa optimismo pa *"un bataya mas limpi"* na Brazil. E circuito Interlagos di e GP di Sao Paulo ta conoci pa su oportunidadnan di pasa, cu por conduci na mas encuentro cercano, aunke Norris tin speransa pa un careda directo.

Mientras cu e GP di Sao Paulo ta desaroya, ambos chauffeur lo ta bou di vigilancia estrecho. E yamada di Norris pa careda mas limpi ta destaca su compromiso na fair play, mientras cu e postura inflexibel di Verstappen ta sugeri cu e ta prepara pa defende su titulo cu intensidad. Fanaticonan por spera un fin di siman yen di accion n'e circuito iconico Brasileño, cu hopi drama spera mientras cu e dos chauffeurnan ta lucha p'e campeonato.

Caitlin Clark a ricibi oferta di 1 miyon dollar pa uni cu liga di basketball Unrivaled

CAITLIN Clark, e strea di Indiana Fever cu recientemente a wordo nombra WNBA Rookie of the Year, a ricibi un oferta lucrativo di e liga nobo di basketball 3-contra-3, Unrivaled. E acuerdo proponi, balora na mas di 1 miyon dollar, ta inclui un participacion den e compania, haciendo e mas di dies biaha e salario actual di Clark den WNBA cu Indiana Fever.

Den su temporada como rookie, Clark a gana $76,535, cu su contract di cuater aña cu Fever totalisando $338,056. Su salario di WNBA ta insignificante compara cu e oferta potencial aki, aunke Clark tambe tin un acuerdo di endorsement grandi cu Nike balora na $28 miyon durante ocho aña.

Unrivaled, cu lo lansa na Miami na januari 2025, ta buscando pa atrae e miho hungadonan di WNBA door di ofrece salarionan competitivo y oportunidadnan unico manera participacion den e compania. E potencial mudansa di Clark pa Unrivaled lo agrega na su cartera creciente y visibilidad como un di e streanan ascendente di basketball. A pesar di e interes cla di e liga, presidente di Unrivaled, Alex Bazzell, a enfatisa cu nan ta dunando Clark espacio pa dicidi, declarando, *"Nos no ta presionando... e sa cu nos tin un luga p'e ora e ta cla."*

Pa atrae Clark mas ainda, Unrivaled a anuncia e adicion di varios cara conoci na su roster, incluyendo su compañeronan di ekipo di Fever, Lexie Hull y Aliyah Boston, como tambe su ex-compañera di ekipo di Iowa, Kate Martin.

E movecion di reclutamento aki ta alinea cu e expansion recien di e liga di luganan den roster di 30 pa 36, sigurando un apertura pa Clark. Segun co-fundador Napheesa Collier, e liga a surpasa su proyeccionnan financiero, permitiendo nan pa agrega mas posicion di hungado y atrae talento di alto perfil.

E formato di Unrivaled ta priminti un experiencia rapido, cu seis ekipo competiendo riba un cancha di 70 pia, un shot clock di 18 seconde y tres periodo di 7 minuut, culminando den un runoff di 15 punto den e ultimo cuarto. E temporada lo core di 17 di januari te 17 di maart, cu 45 wega transmiti riba TNT Sports. E liga lo inclui un evento All-Star dia 10 di februari y un torneo uno-contra-uno ofreciendo un premio di $250,000 n'e ganado.

Como un di e talentonan mas prometedor di WNBA, e potencial mudansa di Clark pa Unrivaled por eleva e perfil di e liga y hala atencion na su formato di wega unico. Fanaticonan ta warda su decision, cu por cambia e futuro di basketball femenino tanto den WNBA como mas leu.

Cla pa cuminsa na november

Ruben Amorim nombra como entrenador principal nobo di Manchester United

MANCHESTER United a anuncia oficialmente e nombracion di Ruben Amorim como nan entrenador principal nobo, confirmando cu e manager Portugues lo uni cu e club dia 11 di november. Amorim, actualmente manehando Sporting CP, lo reemplasa Erik ten Hag, kende a wordo kita luna pasa. United a negocia cu Sporting pa sigura e salida trempan di Amorim door di paga un 1 miyon Euro adicional (£840,000) riba su clausula di salida di 10 miyon Euro (£8.4 miyon).

Amorim, di 39 aña, a firma un contract cu Manchester United cu ta dura te juni 2027, cu un opcion pa un aña adicional. Conoci pa su tacticanan progresivo, Amorim tabata hopi busca den futbol Europeo y United a persigui'e como nan candidato principal p'e rol, pasando por alto combersacionnan cu otro entrenadornan potencial. Su periodo lo cuminsa oficialmente dia 24 di november cu un wega di bishita contra Ipswich Town, cu lo wordo transmiti en bibo riba Sky Sports.

E transicion di maneho na United a wordo lidera pa Ruud van Nistelrooy, kende a supervisa e prome team temporalmente desde e salida di Ten Hag. E club ainda no a confirma si van Nistelrooy lo uni e staff di entrenador permanente di Amorim, aunke e ta keda encarga p'e proximo wega contra Chelsea diadomingo awor. Tanto fanaticonan como analistanan ta ansioso pa wak con e estilo distintivo di Amorim, conoci como "Amorim-ball," lo influencia e prestacion di United den Premier League y adapta n'e roster di e team.

E mudanza di Amorim pa Old Trafford ta representa un cambio significante p'e club, cu ta ansioso pa reconstrui despues di un periodo dificil bou di Ten Hag. Sporting CP a mira crecemento impresionante bou di e maneho di Amorim y ehecutivonan di Manchester United ta kere cu su liderazgo y perspicacia tactico por ta crucial den defini un era nobo p'e club. Melissa Reddy di Sky Sports a señala cu e nombracion di Amorim ta un decision strategico a largo plaso dirigi na revitalisa e estilo di hunga di United y fortalece nan bentaha competitivo.

E proximo periodo di transferencia di Manchester United por forma e impacto di Amorim riba e ekipo mas ainda. E club a señala un presupuesto limita p'e periodo di januari, sugeriendo cu Amorim por tin cu traha cu e hungadonan existente inicialmente. Cu fanaticonan y gerencia di United yen di speransa, tur bista lo ta riba e debut di Amorim y su enfoke strategico pa reforma e fortuna di e club den e temporadanan nos dilanti.

Landado legendario local Deaxo Croes a inspira durante "AHATA Excellence Awards 2024"

AHATA Excellence Awards 2024 organisa pa Aruba Hotel & Tourism Association tabata tin e honor di presenta, Deaxo Croes, landado di distancia largo den awa habri, como Keynote Speaker di e gran evento. Conoci pa su logronan extraordinario den landamento, Deaxo a comparti su trayecto pa excelencia, captivando mas di 250 invitado cu su storia di perseverancia, resiliencia y dedicacion.

Deaxo Croes, ta e unico persona den nos historia local cu a landa di un pais pa otro den dos diferente ocasion, di Venezuela pa Aruba y di Boneiro pa Curaçao. E insights di e atleta su experiencia personal, ta algo cu a resona cu e audiencia y a conecta cu e aspiracion pa excelencia den tur ramo y profesion.

Su presentacion a ilustra aspectonan clave di su trayectoria como landado, incluyendo entre otro e importancia di planifica metanan cla, e disciplina necesario den practica y preparacion, formacion di un ekipo, con pa enfrenta y supera retonan, y comparti e victoria di cada logro.

AHATA ta extende un danki na Deaxo Croes pa relata su tremendo storia cu claramente a captiva tur invitado cu inspiracion y vigor nobo pa sigui resalta y alcansa excelencia den nan bida personal y nan trabou indispensabel den turismo.

Como simbolo di gratitud, Tisa LaSorte, CEO di AHATA, a regala Deaxo Croes un cuadra relevante y bunita di artista local, Armando Goedgedrag.

Conmemorando Boy Ecury y tur luchado di resistencia nacional y den reino

Apertura exposicion libertad na Arubiana Biblioteca Nacional

Exposicionnan lo ta habri pa un luna durante dia y un y tur ta bon bini pa bin experencia algo di nos historia

DEN cuadro di e siman di conscientisacion dedica na Boy Ecury, diaranson na Arubiana (Biblioteca Nacional Aruba) a tuma luga e apertura di exposicion "Libertad" relaciona cu dia 6 di november proximo ta conmemora 80 aña cu Boy Ecury a wordo fusila.

Durante e anochi, e hobennan Guizza Steenvoorde y Genevan Maduro (participantenan di Arte di Palabra) a presenta un poema titula "Vrijheid"/ "Libertad". Coro Tuti Fruti bou direccion di Maybeline Arends- Croes a interpreta e cancion ***"Pakiko guerra?"***.

Un presentacion cu a capta hopi atencion tabat'e presentacion di e monologo titula 'Heroe Lubida', skirbi p'e conocedo artista, autor di Teatro, miembro prominente den Kunstraad na Hulanda, Paulette Smit. Den su introduccion el a splica con a yega n'e escogencia di Pierre Jourdain y Osvaldo Correa,cual a bay via un 'casting'. Despues a sigui cu training durante varios luna. E version na Papiamento a ser traduci door di Olga Buckley.

E monologo a ser presenta pa Pierre Jourdain kende ta un studiante den accountancy na Hulanda y cu un pasion y don pa actua. Tambe por admira e exposicion di scolnan secundario, Filomena College, Colegio San Antonio y Monplaisir. Tabata un anochi hopi varia cu a deleita un sala yen. E exposicionnan lo ta habri pa un luna durante dia y tur hende ta bon bini pa bin experencia algo di nos historia.

Ban Lanta y Planta

SIMAN pasa Directie Natuur en Mileu (DNM) a haci un evento di “team building’ na tereno di Ban Lanta y Planta. Na unda cu 10 colega a bini hunto na e tereno di plantacion na Noord di e organisacion menciona. Conhuntamente cu e director di DNM, e team di DNM a planta 5 mata: *Mahawa, Fofoti, Pal’i bonchi, Pal’i brazil y Pal’i siya blanco*. Tur ta matanan local y protegi.

Manera por sigui ariba e plataforma social di DNM, nos a publica tur e sortonan di flora protegi y awo ta sigui cu e fauna protegi.

E team a haya informacion completo di tur e matanan y un guia di e tereno con e ta maneha y conserva. E mainta aki tambe e team a prepara e tera, e suelo, carga awa pa muha e area cu ta bay planta e mata, y pone ‘mulch’ pa yuda cu e humedad no ta evapora mucho lihe.

Manera cu director a pone riba e plataforma di DNM: *“A planta awe, pa mañan, pa mañan nos tin fruta y sombra, pa nos tin naturalesa. Pa awe nos team a crece mas”.*

E organisacion ta aprecia e tipo di encuentronan aki y asina duna un aporte na e meta di *“Ban Lanta y Planta”*. Un proyecto cu a cuminsa hopi aña pasa manera un soño bou di hendenan cu ta stima naturalesa na Aruba. Nos a haya bishita tambe di un pareha prikichi, cu a pasa grita nos *“bon trabou”.*

Un consul ta un posicion diplomatico sumamente importante den un pais y ta ricibi e cortesia di mas halto

CONSULNAN ta representa diferente pais y ciudadanonan na pais Aruba y ta eherce un trabou hopi importante. Prome Minister Evelyn Wever-Croes, como minister encarga cu relacion exterior na Aruba, regularmente ta reuni cu Cuerpo Consular di Aruba cu ta representa e consulnan. Durante e ultimo reunion dia 31 di october a atende cu varios punto di interes general di tur consul y tambe pa mira con mas ainda, por fortifica e posicion di e consul na Aruba.

Un consul ta un posicion diplomatico sumamente importante den un pais unda semper e pais ta duna nan e cortesia di mas halto. Den e aparato gubernamental di Aruba varios departamento tambe ta traha hunto cu consulnan, principalmente Departamento di Relacion Exterior cu ta coordina tur trabou p'e consulnan.

Ta importante pa subraya cu un consul tin un posicion diplomatico y ta wordo respeta mundialmente pa cu esey. Aki na Aruba tin Consul General cu ta un consul di carera y Consul Honorario, cu banda di nan carera ta atende cu trabounan consular pa un pais.
Usualmente un pais cu tin un representacion grandi di ciudadano tin un Consul General y un pais cu no tin un representacion grandi pero igual di importante, tin un Consul Honorario.

Prome Minister den nomber di pais Aruba, tin un aprecio grandi p'e trabou cu cada consul ta haci representando nan ciudadanonan y e mandatario semper ta traha pa sigui mehora e relacion y comunicacion entre Gobierno y e consulnan.

Un biaha pa aña Gobierno di Aruba bou liderazgo di Prome Minister ta organisa un recepcion pa honra y gradici tur consul, usualmente durante un fecha cerca di celebracion di Himno y Bandera y di e manera aki reitera e gradicimento na cada consul p'e trabounan cu nan ta haci pa yuda hiba pais Aruba padilanti.

Aparte di esey Prome Minister tin reunionnan periodicamente cu Cuerpo Consular unda ta atende aspectonan organisatorio y aparte di esey tambe e mandatario ta atende cu consulnan individualmente. Tambe Prome Minister ta reuni cu embahadornan ora nan bishita Aruba y asina fortifica relacionnan internacional cu pa Aruba ta hopi importante.

RECAP WEEK 44 [PG. 37]
TRENDING [PG. 41]
SPORTS [PG. 45]

AWEMainta.NL

WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM

ZATERDAG, 2 NOVEMBER 2024

FINANCIËLE STABILITEIT EN ECONOMISCHE HERSTRUCTURERING IN ARUBA

Financiële stabiliteit en economische herstructurering in Aruba

ARUBA staat op een cruciaal economisch kruispunt waarin effectieve hervormingen en prudent financieel beheer essentieel zijn voor de stabiliteit en toekomstbestendigheid van het eiland. Dit artikel, gebaseerd op data uit de recente statistische publicatie van de Centrale Bank van Aruba (CBA), bespreekt de belangrijkste uitdagingen en kansen voor de Arubaanse economie en benadrukt de urgentie van strategische beleidskeuzes.

Financiële Druk en Begrotingsuitdagingen

Aruba kampt met stijgende overheidsuitgaven, grotendeels gedekt door belastinginkomsten en heffingen. Deze inkomsten zijn echter vaak ontoereikend om te voldoen aan de toenemende financiële behoeften, waaronder uitgaven aan gezondheidszorg, onderwijs en infrastructuur. Data aangeleverd door CBA laten zien dat een evenwichtige begroting, waarin uitgaven strikt worden afgestemd op de meest essentiële behoeften, van cruciaal belang is.

Een deel van de oplossing ligt in een efficiëntere belastinginning en optimalisatie van overheidsuitgaven. Door de belastingheffing te verbeteren en uitgaven te prioriteren in kritische sectoren, kan Aruba publieke middelen effectiever inzetten. De data van CBA benadrukken ook het belang van transparantie in het financieel beheer om het vertrouwen van het publiek te vergroten en potentiële investeerders aan te trekken.

De Druk van Stijgende Staatsschuld

De oplopende schuldquote vormt een serieuze uitdaging voor de langetermijnstabiliteit van Aruba. Het toenemende aandeel van schuld in het bruto binnenlands product (BBP) maakt Aruba kwetsbaar voor externe economische schommelingen. Rentebetalingen en aflossingen nemen een aanzienlijk deel van de overheidsbegroting in beslag, waardoor er minder middelen beschikbaar zijn voor noodzakelijke investeringen.

Data aangeleverd door CBA suggereren dat schuldherschikking en herfinanciering kunnen helpen om financiële druk te verlichten. Door bestaande schuld opnieuw te onderhandelen en aflossingen over een langere termijn uit te smeren, ontstaat er ruimte voor de overheid om te investeren in essentiële sectoren. Tegelijkertijd is het investeren in sectoren die inkomsten genereren, zoals hernieuwbare energie en technologie, een manier om de economie te diversifiëren en de financiële weerbaarheid van Aruba te vergroten.

Toerisme als Motor en Uitdaging voor Economische Stabiliteit

Toerisme vormt de kern van Aruba's economie en heeft na de COVID-19-pandemie een sterk herstel doorgemaakt. Deze sector levert een belangrijke bijdrage aan het BBP en biedt werkgelegenheid aan een groot deel van de bevolking. Desalniettemin toont data van CBA ook aan dat de sterke afhankelijkheid van toerisme risico's met zich meebrengt, zoals economische schommelingen in belangrijke toeristenmarkten en veranderende reisvoorkeuren.

De data van CBA wijzen op de noodzaak voor Aruba om de economische basis te verbreden en aanvullende industrieën te ontwikkelen die het toerisme ondersteunen, zoals cultuurtoerisme en de creatieve sector. Deze diversificatie zou de aantrekkingskracht van Aruba vergroten en de economie minder gevoelig maken voor externe schokken. Een duurzame aanpak van het toerisme, met oog voor het milieu en de cultuur van het eiland, kan bovendien bijdragen aan een stabiele toeristenstroom op lange termijn.

Economische Hervormingen voor Toekomstige Stabiliteit

Aruba staat onder toenemende druk om zijn fiscale en economische structuur te hervormen. Naast de belastingefficiëntie en het beheersen van schulden, benadrukken de gegevens uit het CBA-rapport het belang van een breder economisch hervormingsplan. Door te investeren in sectoren zoals hernieuwbare energie en technologie kan Aruba niet alleen nieuwe inkomstenbronnen creëren, maar ook een weerbaardere economie opbouwen.

Voor Aruba is snelle en strategische actie essentieel om de huidige financiële uitdagingen het hoofd te bieden en een stabiele toekomst veilig te stellen. Door publieke middelen efficiënt te beheren, de afhankelijkheid van toerisme te verminderen, en te investeren in nieuwe industrieën, kan Aruba werken aan een duurzamere en toekomstbestendige economie.

Dit moment biedt beleidsmakers een unieke kans om de financiële veerkracht van Aruba te versterken en een solide basis te leggen voor langdurige economische groei.

Bron: *Data uit de CBA Annual Statistical Digest*

Corruptiebestrijding op de CAS-Eilanden:

Szabo's poging tot transparantie geblokkeerd door beperkte middelen

DE aanpak van corruptie in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden stuit op ernstige obstakels door een tekort aan data en middelen. Tijdens een recent overleg met staatssecretaris Zsolt Szabó (Digitalisering en Koninkrijksrelaties) uitte Lousewies van der Laan, directeur van Transparency International Nederland (TI-NL), haar zorgen over het gebrek aan inzicht in de corruptiesituatie op de eilanden. Ondanks toenemende druk vanuit de Tweede Kamer om meer grip te krijgen op corruptie binnen deze regio, staan budgettaire beperkingen en een tekort aan betrouwbare bronnen een effectieve analyse in de weg.

Een van de belangrijkste graadmeters voor corruptie wereldwijd is de Corruption Perceptions Index (CPI), ontwikkeld door Transparency International in Berlijn. Deze index, die door overheden en organisaties wereldwijd wordt gezien als de standaard, bevat geen data over de Caribische delen van het Koninkrijk. De opname van een land in de CPI vereist minimaal drie onafhankelijke bronnen die gegevens aanleveren over corruptie in dat land, iets waar de eilanden momenteel niet aan voldoen. TI-NL gaf aan dat dit tekort aan gegevens een structureel probleem is: betrouwbare databronnen zoals de Wereldbank, Freedom House en de Economist Intelligence Unit hebben simpelweg onvoldoende informatie over de regio. Dit betekent dat zelfs de bestaande corruptieschalen geen volledig beeld geven van het Caribisch Koninkrijk, wat de aanpak van corruptie aanzienlijk belemmert.

Hoewel uitbreiding van deze data-infrastructuur jaren kan duren, werden tijdens het overleg enkele alternatieven besproken die mogelijk sneller effect kunnen hebben. Een veelbelovende optie is het Caribbean Public Accountability Mechanisms (CariPAM), dat in zes Caribische landen al operationeel is. CariPAM richt zich op bestuurlijke transparantie en verantwoordingsplicht binnen vier thema's: toegang tot informatie, financiële transparantie, belangenverstrengeling en politieke financiën. Deze mechanismen, hoewel beperkt, bieden een basis om corruptie te monitoren en te bestrijden zonder de grootschalige data-inzet die voor de CPI nodig is.

Ook op de CAS-eilanden (Curaçao, Aruba en Sint Maarten) zijn er stappen gezet via de National Integrity Studies (NIS), onderzoeken die het integriteitssysteem van de landen evalueren. Deze rapporten leveren gedetailleerde aanbevelingen

en bieden concrete handvatten voor beleidsmakers. Het laatste rapport voor Aruba dateert van 2022 en is daarmee relatief actueel, maar de meest recente studie voor Curaçao stamt uit 2013, en veel aanbevelingen uit dat rapport blijven actueel door gebrek aan implementatie. Hierdoor ontstaat een vacuüm waarin niet alleen beleidsmakers, maar ook burgers en maatschappelijke organisaties het moeten doen zonder een up-to-date analyse van corruptierisico's en aanbevelingen.

TI-NL benadrukt daarnaast het belang van een sterk maatschappelijk middenveld in de strijd tegen corruptie. Lokale experts, journalisten en activisten spelen een essentiële rol in het aan de kaak stellen van corruptie, maar hun impact is beperkt zonder gedegen ondersteuning en samenwerking met de overheid. Door investeringen in lokale integriteitsinitiatieven en steun aan het maatschappelijk middenveld zou Nederland een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan een effectieve corruptiebestrijding op de eilanden.

De overheid heeft ambitieuze doelstellingen geformuleerd in het regeerakkoord op het gebied van corruptiebestrijding in het Koninkrijk, maar vooralsnog blijft de vraag of deze ambities in concrete acties worden omgezet. TI-NL heeft zich gecommitteerd om de druk op de regering op te voeren en te zorgen dat de plannen niet slechts op papier blijven. De komende periode zal cruciaal zijn om te zien in hoeverre het Caribisch Koninkrijk daadwerkelijk stappen zet richting meer transparantie en integriteit.

Platvorm ‘Nos Tey’:

Urgente hervormingen voor een duurzamer en transparanter Aruba

PLATVORM ‘Nos Tey’, een beweging bestaande uit bezorgde Arubaanse burgers, heeft de noodzaak benadrukt om de uitdagingen waarmee Aruba geconfronteerd wordt aan te pakken. Na decennia van wanbeheer en politieke stagnatie blijft het eiland lijden onder structurele en sociaal-economische problemen.

De beweging uit kritiek op gebrekkige overheidsverantwoording, falende infrastructuur en de negatieve impact van massatoerisme. Zij roept op tot onmiddellijke hervormingen om de toekomst van Aruba veilig te stellen.

25 Jaar van Status Aparte, maar Ontwikkeling Blijft Achter

‘Nos Tey’ beschrijft de situatie van Aruba als vastgelopen na 25 jaar van status aparte. Ondanks de onafhankelijkheid van Nederland is er weinig vooruitgang geboekt in effectief bestuur. Politieke partijen, zoals de AVP en MEP, worden verantwoordelijk gehouden voor prioriteren van partijbelangen boven nationale vooruitgang. De beweging hekelt vooral het parlement, dat tekortschiet in zijn controlerende taak, waardoor duurzame hervormingen uitblijven. Volgens Nos Tey is er een cultuur van stilzwijgend toekijken ontstaan, waardoor misstanden in stand blijven. De roep om radicale verandering klinkt steeds luider, want voortzetting van de huidige status quo kan niet langer.

Gebrek aan Financiële Transparantie als Risico voor Stabiliteit

Het uitblijven van jaarrekeningen sinds 2018 wijst volgens ‘Nos Tey’ op ernstige problemen in de financiële verantwoordelijkheid van de overheid. Jaarrekeningen zijn essentieel voor een transparant overzicht van inkomsten en uitgaven en bieden de bevolking en internationale partners inzicht in overheidsbeheer. Het gebrek aan verslaglegging vergroot niet alleen de kans op wanbeheer, maar roept ook wantrouwen op bij de bevolking. Zonder rapporten is er onvoldoende toezicht op fondsen en bestaat het risico op vriendjespolitiek en misbruik van publiek geld. Ook internationale kredietwaardigheid komt in het geding, wat de economische stabiliteit verder onder druk zet. Nos Tey benadrukt dat het herstellen van financiële transparantie cruciaal is om vertrouwen terug te winnen.

Crisis in Infrastructuur: Van Stroomstoringen tot Rioleringsproblemen

De fysieke infrastructuur van Aruba bevindt zich in een alarmerende staat, aldus Nos Tey. Reguliere stroomstoringen en een problematische riolering ondermijnen de levenskwaliteit en schaden de economische productiviteit. Stroomuitval raakt gemeenschappen en bedrijven die te maken krijgen met extra kosten en schade door defecte apparatuur. Daarnaast veroorzaakt een gebrekkige riolering rondom Bubali Plas een ondraaglijke geur en watervervuiling, wat niet alleen inwoners maar ook het imago van Aruba als toeristische bestemming schaadt.
Toeristen moeten vaak door vervuild water in de straten van Oranjestad wandelen, wat een negatieve indruk achterlaat. Nos Tey roept op tot dringende infrastructuuraanpassingen om deze problemen aan te pakken en te zorgen dat Aruba aantrekkelijk en leefbaar blijft.

De Donkere Zijde van Massatoerisme

Hoewel toerisme een belangrijke bron van inkomsten is, wijst Nos Tey op de keerzijde van massatoerisme. Het natuurlijke erfgoed van Aruba wordt bedreigd door de uitbreiding van resorts en kustontwikkelingen, waardoor kwetsbare flora en fauna in gevaar komen. De toegang tot stranden en andere natuurgebieden is steeds meer voorbehouden aan betalende toeristen, waardoor de lokale bevolking minder kan genieten van het eigen natuurschoon. Bovendien veroorzaakt massatoerisme een toename van afval en vervuiling, met schadelijke effecten op de koraalriffen en kustwateren.

De lokale gemeenschap wordt volgens Nos Tey steeds meer uitgesloten van toegang tot de natuurlijke hulpbronnen van het eiland. Ze pleit voor een duurzamer toeristisch model dat rekening houdt met zowel de ecologische balans als de rechten van de lokale bevolking.

Een Toekomstgericht Pad: Hervorming en Duurzaamheid

Nos Tey benadrukt dat de toekomst van Aruba afhangt van ingrijpende hervormingen op alle fronten: politiek, financieel en ecologisch. Zij pleiten voor transparantie in het overheidsbeleid, serieuze verantwoording en prioritering van duurzame investeringen. Alleen door deze aanpak kan Aruba een toekomst tegemoet gaan waarin zowel de lokale bevolking als het toerisme kan floreren zonder dat het natuurlijke of sociale weefsel verder wordt aangetast.

Nos Tey roept de Arubaanse regering op tot actie en verantwoording, want verdere uitstel van verandering zal de eilandgemeenschap slechts verder in de problemen brengen.

Kritische vragen voor politieke partijen ter voorbereiding op de verkiezingen van 2024

MET de verkiezingen gepland op 6 december 2024 presenteert AWEMainta de Guia Electoral 2024, een gids waarin we onze lezers zo objectief mogelijk informeren over de standpunten en plannen op belangrijke maatschappelijke onderwerpen. Met deze reeks vragen, opgesteld vanuit verschillende maatschappelijke zorgen, richt AWEMainta zich op thema's die invloed hebben op de toekomst van Aruba en de kwaliteit van leven van haar inwoners.

Deze editie van de Guia Electoral 2024 bevat de vijftien kernvragen die AWEMainta per e-mail heeft toegezonden aan alle politieke partijen die deelnemen aan de verkiezingen van 2024. Deze vragen behandelen belangrijke onderwerpen zoals financieel beheer, economische diversificatie, gezondheidszorg, onderwijs, justitie en sociale rechtvaardigheid. Door de antwoorden van de politieke partijen op deze thema's in kaart te brengen, wil AWEMainta de lezers inzicht bieden in de beleidsvisies en prioriteiten van elke politieke partij.

1. Bestuur en transparantie: Welke specifieke stappen ga je nemen om de transparantie binnen de overheid te vergroten en corruptie en favoritisme tegen te gaan?

2. Financieel beheer en publieke verantwoording: Hoe wil je ervoor zorgen dat alle publieke uitgaven worden verantwoord en dat jaarlijkse financiële rapporten tijdig worden ingeleverd en onafhankelijk worden beoordeeld?

3. Economische diversificatie en innovatie: Wat is jouw plan om Aruba's economie te diversifiëren en minder afhankelijk te maken van toerisme, en welke nieuwe industrieën wil je ontwikkelen?

4. Schuldreductie en levensonderhoud: Welke strategieën heb je om Aruba's nationale schuld te verminderen, de kosten van levensonderhoud te verlagen en het leven betaalbaarder te maken?

5. Arbeidsmarkt: Wat zijn je plannen om te zorgen voor voldoende arbeidskrachten om de toenemende vraag te dekken, vooral met het oog op de hotels die in aanbouw zijn?

6. Zorg en hervormingen bij AZV: Hoe wil je de kwaliteit van de gezondheidszorg waarborgen terwijl je tegelijkertijd de kosten beheerst?

7. Sociale voorzieningen en ouderenzorg: Welke specifieke maatregelen neem je om de kwaliteit van leven, zorg en ondersteuning toegankelijk en betaalbaar te houden voor ouderen en mensen met een beperkt inkomen?

8. Infrastructuur en duurzame energie: Wat zijn je prioriteiten voor de verbetering van Aruba's infrastructuur, en hoe wil je investeren in duurzame energie om Aruba minder afhankelijk te maken van fossiele brandstoffen?

9. Milieuherstel en sanering van san nicolas: Wat is je plan voor de sanering van het voormalige raffinaderijgebied in San Nicolas, en hoe zorg je voor transparantie en betrokkenheid van de gemeenschap bij dit proces?

10. Onderwijs en arbeidsmarkt: Hoe wil je het onderwijs hervormen om beter aan te sluiten bij de arbeidsmarkt, en wat doe je om docenten beter te ondersteunen en op te leiden?

11. Gemeenschapskwesties en sociale rechtvaardigheid: Hoe plan je om sociale kwesties zoals armoede en het zwerfdierenprobleem aan te pakken en gelijke rechten en keuzevrijheid te bevorderen voor alle burgers, inclusief thema's als gendergelijkheid?

12. Internationale samenwerking en nederland: Welke initiatieven zie je om de samenwerking met Nederland te versterken en steun te verkrijgen bij de implementatie van hervormingen en duurzame projecten?

13. Hervorming van justitie en verantwoording: Wat zijn je plannen om vertrouwen op te bouwen tussen justitie en de gemeenschap en om transparantie en verantwoording binnen de justitiesector te verbeteren?

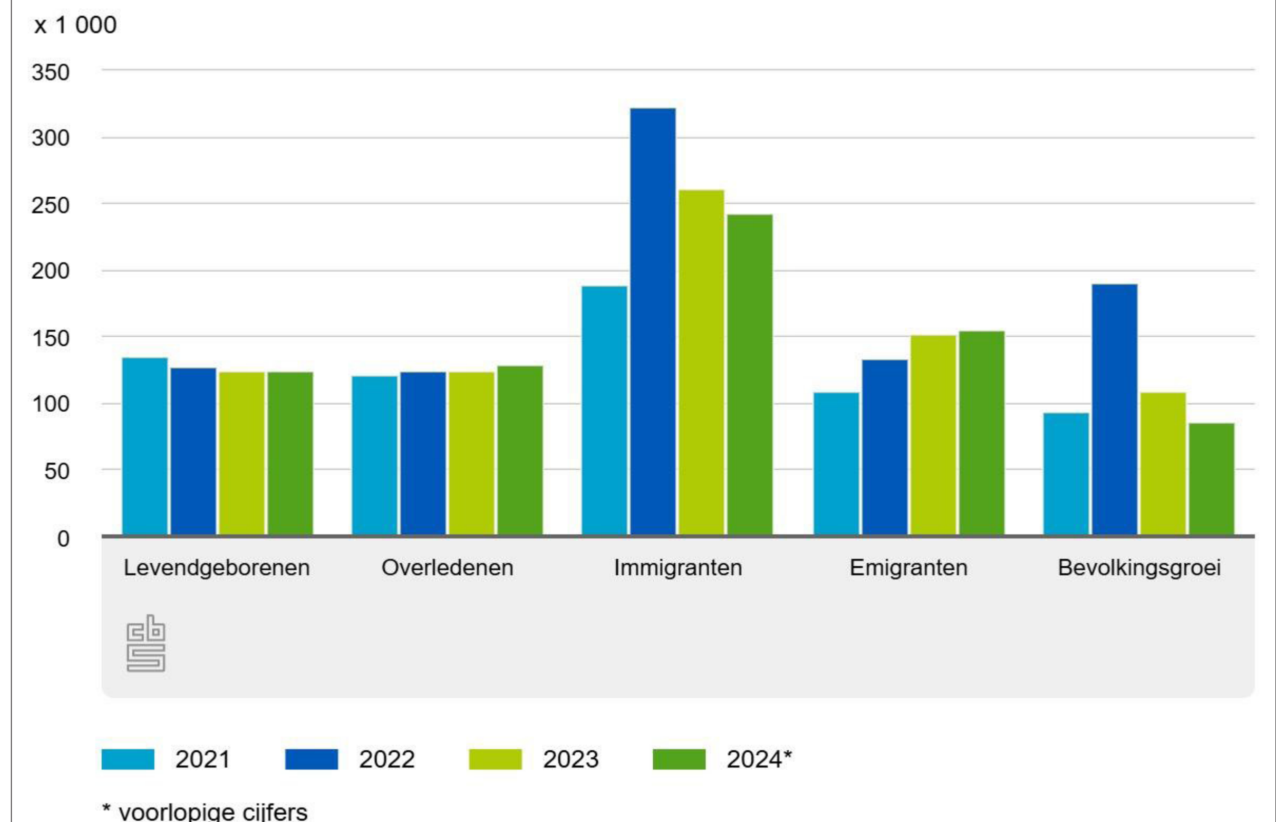
14. Decriminalisering en drugsproblematiek: Wat is je visie op decriminalisatie van 'soft drugs', en welke maatregelen neem je om georganiseerde drugshandel te bestrijden?

15. Primaire sector en voedselzekerheid: Hoe wil je de lokale voedselproductie verhogen en duurzame landbouw bevorderen om Aruba minder afhankelijk te maken van geïmporteerd voedsel?

AWEMainta nodigt lezers uit om de antwoorden van elke partij te zijner tijd zorgvuldig te overwegen. Door inzicht te krijgen in de plannen en beloften van elke partij, kunnen lezers goed doordachte beslissingen nemen en hun stem laten horen voor de toekomst van Aruba. De resultaten van deze enquête zullen de lezers van AWEMainta helpen bij het kiezen van een partij die hun belangen het beste vertegenwoordigt.

Lagere bevolkingsgroei in Nederland door minder immigratie en hogere sterfte

IN de eerste drie kwartalen van 2024 groeide de Nederlandse bevolking met 85,3 duizend mensen. Dit is aanzienlijk lager dan in dezelfde periode van 2023, toen de bevolking met bijna 24 duizend inwoners meer toenam. De bevolkingsgroei wordt voornamelijk aangedreven door buitenlandse migratie, aangezien Nederland opnieuw een negatief geboorteoverschot kende; er overleden meer mensen dan er werden geboren. Het CBS rapporteerde deze voorlopige cijfers op basis van gegevens tot september 2024.

Minder Immigranten en Meer Emigranten

In de periode januari tot en met september 2024 vestigden zich 243 duizend mensen in Nederland, terwijl er 154 duizend personen vertrokken. Hierdoor kwam het migratiesaldo uit op 89 duizend, wat ruim 20 duizend lager is dan in dezelfde periode van 2023. Deze daling is te verklaren door een afname van het aantal immigranten, met 18 duizend minder, en een toename van emigranten met 4 duizend.

De meeste immigranten kwamen uit Syrië en andere Aziatische landen, waarbij de instroom uit Syrië en Irak toenam, vooral vanwege asielmigratie. Opvallend is dat het aantal arbeidsmigranten uit India juist sterk daalde. Ook de migratie vanuit Europese landen nam aanzienlijk af: het migratiesaldo daalde met ruim een derde. Vooral het aantal immigranten uit Oekraïne en Rusland nam af, net als het aantal migranten uit EU-landen. Terwijl Nederland in eerdere jaren een positief migratiesaldo had met veel EU-landen, daalde dit saldo in 2024 aanzienlijk. Vooral Polen en Bulgarije lieten lagere instroomcijfers zien, terwijl het aantal vertrekkende Polen en Bulgaren juist toenam.

Natuurlijke Aanwas Blijft Negatief

De natuurlijke aanwas (het verschil tussen geboorten en sterfte) bleef negatief in 2024. In de eerste negen maanden overleden ruim 128 duizend mensen en werden bijna 125 duizend kinderen geboren. Dit resulteerde in een natuurlijke afname van ruim 3 duizend personen. Deze trend van meer sterfte dan geboorten is sinds 2023 structureel, met als oorzaak een vergrijzende bevolking en een laag geboortecijfer sinds 2015. Tijdens de coronapandemie nam de sterfte in Nederland toe, en deze hogere sterfte is de afgelopen jaren relatief hoog gebleven.

Migratiesaldo naar Herkomstlanden

Het CBS rapporteerde ook het migratiesaldo per herkomstregio. In de eerste drie kwartalen van 2024 kwamen de meeste migranten uit Azië, goed voor een positief saldo van 45,2 duizend. Vanuit Europa, exclusief Nederland, bedroeg het migratiesaldo bijna 30 duizend, een scherpe daling ten opzichte van 2023. De afname in migratie uit EU-landen is deels te wijten aan een afname in immigranten en een toename in emigranten, vooral uit Polen, Bulgarije, Spanje, Italië en buurlanden zoals Duitsland en België.

Het migratiesaldo met Duitsland was in 2024 zelfs negatief, met iets meer Duitsers die emigreerden dan immigreerden. Ook het aantal Roemenen, Portugezen en Grieken dat naar Nederland migreerde, daalde in vergelijking met voorgaande jaren.

Gevolgen voor de Toekomst

De dalende bevolkingsgroei als gevolg van minder immigratie en een negatieve natuurlijke aanwas roept vragen op over de toekomst van de Nederlandse demografie. Terwijl migratie een belangrijke factor blijft in de bevolkingsgroei, leidt een vergrijzende bevolking tot een hogere sterfte.

Dit benadrukt de noodzaak voor Nederland om niet alleen te focussen op immigratie voor bevolkingsgroei, maar ook op beleid voor arbeidsmarktparticipatie en ouderenzorg om toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden.

Bron: *CBS, "Bevolkingsontwikkeling Nederland", voorlopige cijfers, september 2024*

Nieuwe Maya-stad ontdekt in Mexico

Bewijs dat beschaving groter was dan gedacht

ARCHEOLOGEN van Tulane University in de Verenigde Staten hebben een bijzondere ontdekking gedaan in Mexico: een onbekende Maya-stad, compleet met piramides, die verborgen lag onder de jungle nabij een drukke snelweg. Deze vondst, mogelijk gemaakt door LIDAR-technologie, toont aan dat er nog veel te leren valt over de omvang en complexiteit van de Maya-beschaving, die ooit grote delen van Midden-Amerika beheerste.

De Maya-beschaving: Een Mysterieus Verleden

De Maya's waren een van de meest geavanceerde beschavingen van pre-Columbiaans Amerika. Tussen ongeveer 2000 v.Chr. en 900 n.Chr. bouwden zij een rijk cultureel erfgoed op. Tijdens hun 'klassieke periode', vanaf de derde eeuw n.Chr., creëerden zij indrukwekkende steden, tempels en maakten zij grote vooruitgang in hiërogliefenschrift, wiskunde en astronomie. Deze bloeitijd eindigde echter abrupt rond het jaar 900, toen veel van hun grote steden werden verlaten. Wetenschappers vermoeden dat langdurige droogte, overexploitatie van natuurlijke hulpbronnen, politieke onrust en klimaatverandering bijdroegen aan deze plotselinge leegloop. In het noorden, waaronder het huidige Mexico, bleven sommige Maya-gemeenschappen echter nog eeuwenlang bestaan tot de Spaanse verovering in de 16e eeuw.

LIDAR-technologie: Een Doorbraak in Archeologisch Onderzoek

Het onderzoeksteam van Tulane University gebruikte LIDAR (Light Detection and Ranging) om door het dichte bladerdak van de jungle heen te kijken. Deze techniek maakt driedimensionale beelden van het landschap door laserpulsen te gebruiken, waardoor verborgen structuren en bouwwerken zichtbaar worden zonder het terrein fysiek te betreden. Dankzij deze geavanceerde technologie werden meer dan 6.500 pre-Hispanische bouwwerken ontdekt in de Mexicaanse deelstaat Campeche, verspreid over een gebied van ongeveer 130 vierkante kilometer. De beelden onthulden een complex landschap van nederzettingen, variërend van kleine dorpen tot uitgestrekte steden.

Een Onbekende Stad met Piramides

Onder de ontdekkingen bevond zich een grote stad met stenen piramides, gelegen naast een snelweg en dicht bij een moderne stad waar landbouw wordt bedreven te midden van ruïnes. "Onze analyse toonde een regio met niet alleen veel nederzettingen, maar ook variatie in grootte en structuur," aldus Luke Auld-Thomas, mede-auteur van de studie die in het vakblad Antiquity werd gepubliceerd. "We vonden een stedelijk gebied dat jarenlang verborgen is gebleven, zelfs voor de lokale regering en de wetenschappelijke gemeenschap." De ontdekking onderstreept dat er in de dichtbegroeide jungle mogelijk nog veel meer onbekende steden en dorpen liggen.

Herziening van het Beeld van de Maya-beschaving

Deze vondst voedt de discussie over de complexiteit en omvang van de Maya-beschaving. Sommige archeologen stelden eerder dat LIDAR-onderzoeken een vertekend beeld geven door vooral op bekende, grote steden zoals Tikal te focussen. Volgens deze theorie was een groot deel van het Maya-rijk landelijk en minder ontwikkeld. De nieuwe ontdekkingen in Campeche, een relatief onontdekt gebied, suggereren echter dat de Maya-beschaving wellicht veel uitgebreider en gevarieerder was dan eerder aangenomen.

LIDAR als Gamechanger voor Archeologie

De LIDAR-technologie heeft de archeologie veranderd. Waar archeologen vroeger wekenlang door de ondoordringbare jungle moesten ploeteren om ontdekkingen te doen, kunnen ze nu vanuit laboratoria enorme gebieden gedetailleerd in kaart brengen. "LIDAR onthult dat de Maya's, net als andere oude beschavingen, in staat waren om op grote schaal steden en gemeenschappen te bouwen in tropische omgevingen," aldus Marcello A. Canuto, mede-auteur van het onderzoek.

De ontdekking bevestigt dat er nog vele schatten verborgen liggen in de Midden-Amerikaanse jungle. Terwijl moderne snelwegen door het landschap slingeren, blijven talloze geheimen van de Maya-beschaving verborgen onder het bladerdak, wachtend om onthuld te worden.

Bron: *Andrei Stiru, Running out of empty space: environmental lidar and the crowded ancient landscape of Campeche, Mexico, gepubliceerd op 29 oktober 2024*

Hoe social media de structuur van samenlevingen op zijn kop zet

SOCIALE media platforms lijken de basisprincipes van succesvolle gemeenschappen volledig om te draaien. Wat in een goed functionerende samenleving tot vreedzaam samenleven leidt, werkt op sociale media juist averechts. Dit veroorzaakt onder andere een toename in angstgevoelens en eenzaamheid, vooral onder jongeren.

Basisprincipes van Succesvolle Gemeenschappen

In echte gemeenschappen zijn enkele basisprincipes essentieel voor een gezonde sociale interactie. Het eerste principe is de waarde van elke persoon, ongeacht status of bekwaamheden. In een gemeenschap verdienen zowel een kind als een volwassene, zowel een jongere als een oudere respect. Het tweede principe is universele beleefdheid, waarbij onbekenden met dezelfde vriendelijkheid worden begroet als bekenden. Dit komt het best tot zijn recht in kleine gemeenschappen, maar het vervaagt vaak in grotere steden waar mensen vooral onbekenden tegenkomen.

Het derde principe is de bereidheid om gemeenschapsregels te volgen die positief sociaal gedrag aanmoedigen en pestgedrag en misbruik bestraffen. Gezonde gemeenschappen tonen een samenhang en tevredenheid die op sociale media vrijwel ontbreekt. Jongeren die veel tijd online doorbrengen, geven vaak aan zich eenzamer te voelen, wat erop wijst dat sociale media hun gebruikers tekortdoen (Murthy, 2023). Deze platforms worden vooral aangestuurd door algoritmen die winst vooropstellen, ten koste van de welzijnsregels van een gemeenschap.

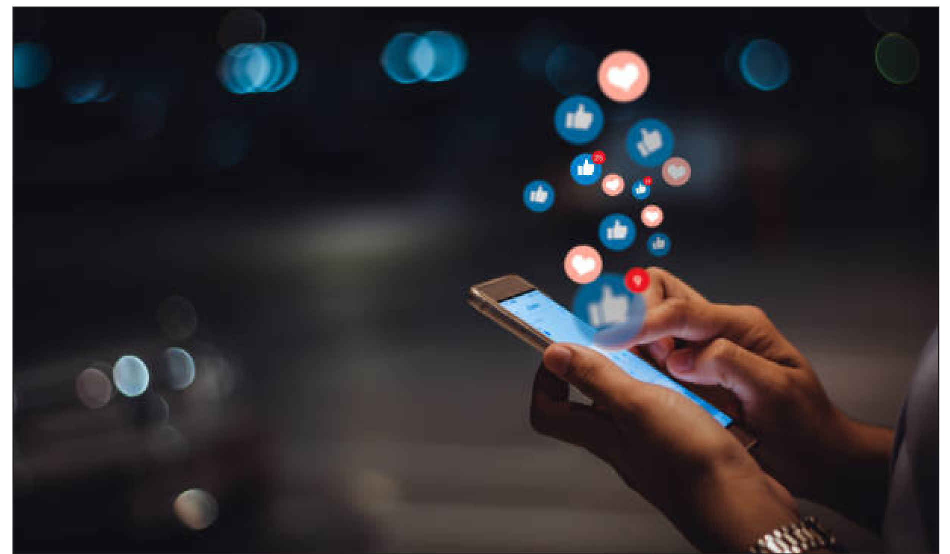
De Impact van het Engagement Algoritme

Sociale media platforms zoals Facebook en Instagram draaien om betrokkenheid, wat door algoritmen wordt gestimuleerd om winst te maximaliseren. Het engagement-algoritme werkt goed om aandacht te trekken en te behouden, maar schaadt tegelijkertijd de basisprincipes van succesvolle gemeenschappen. Platforms richten zich steeds vaker op sensatie, haatzaaierij en antisociaal gedrag omdat dit de meeste interacties oplevert. Het engagement-algoritme beloont gedrag dat in het echte leven juist wordt ontmoedigd.

Een verontrustend voorbeeld hiervan was de genocide in Myanmar in 2016, waar Facebook werd gebruikt om propaganda te verspreiden alsof het betrouwbare nieuws was. Het algoritme versterkte de haatdragende berichten, wat leidde tot ernstige escalatie. Wereldwijd richt nieuws zich tegenwoordig op schandalen, roddels en complottheorieën, omdat dit content is die het meeste aandacht trekt en de meeste klikken oplevert. Sociale media versterken op die manier vaak vijandigheid en verdeeldheid.

Omgedraaide Waarden op Social Media

Een kernprobleem op sociale media is dat de slechtste actoren

de meeste aandacht krijgen. Dit komt door onze psychologische neiging om ons te richten op dramatisch en schokkend gedrag. Vergelijkbaar met een kind dat zich slecht gedraagt om aandacht te krijgen, belonen sociale media-platforms dit soort gedrag door het in de spotlight te zetten. In de echte wereld zouden mensen die zich antisociaal gedragen worden genegeerd of zelfs sociaal worden uitgesloten.

Daarentegen werkt het online engagement-algoritme omgekeerd. Bekende influencers, politici en zelfs complottheoretici krijgen online veel aandacht voor gedrag dat in het dagelijks leven niet geaccepteerd zou worden. Trolls en online pestkoppen kunnen zich vaak anoniem gedragen zonder gevolgen, door middel van nepprofielen of VPN's. In de echte wereld worden pestkoppen juist afgewezen, terwijl vriendelijk en beleefd gedrag wordt beloond.

Kan Sociale Media Verbeterd Worden?

Veel mensen vragen zich af of sociale media ooit kunnen veranderen. De anonimiteit en de betrokkenheidsmechanismen van deze platforms maken het moeilijk om antisociaal gedrag te beteugelen. We staan eigenlijk voor twee opties: óf we vinden een manier om sociale media te hervormen, óf we accepteren dat ze schadelijk zijn en stappen eruit.

Volgens auteur Jonathan Haidt (2024) leidt het gebrek aan controle en respect op sociale media tot een maatschappij waarin jonge mensen te maken krijgen met toegenomen angst en depressie. Echte gemeenschappen worden gevormd door interacties die vriendelijkheid en respect bevorderen. Sociale media hebben deze waarden omgedraaid, en zonder ingrijpen blijft deze negatieve invloed bestaan.

Bronvermelding:

- *Murthy, V. H. (2023). Our epidemic of loneliness and isolation: The US Surgeon General's advisory on the healing effects of social connection and community.*
- *Fisher, M. (2022). The chaos machine: The inside story of how social media rewired our minds, and our world. Boston, MA: Little Brown.*
- *Haidt, J. (2024). The anxious generation. London: Allen Lane.*

Wat onderzoek aantoont

Langdurige invloed van pesten op de hersenen

KINDEREN die gepest worden, ervaren blijvende veranderingen in hun hersenen, wat hun mentale gezondheid op latere leeftijd kan beïnvloeden. Een groot onderzoek, gepubliceerd op het platform BioRxiv, toont aan hoe pestgedrag in de kindertijd diepe neurologische sporen kan nalaten. De studie onderzocht duizenden hersenscans en koppelde ervaringen met pesten aan veranderingen in de hersenstructuur bij zowel mannen als vrouwen.

Mentale Gevolgen van Pesten

Langdurig pestgedrag kan ernstige gevolgen hebben voor de mentale gezondheid, zoals een verhoogd risico op depressie, angst en zelfs verslavingsproblemen. De onderzoekers creëerden een "pestscore" op basis van vragenlijsten waarin deelnemers hun ervaringen met pesten beschrijven, zoals uitsluiting en fysieke aanvallen. Uit hersenscans van 2.094 deelnemers (gemaakt op 14-, 19- en 22-jarige leeftijd) bleek dat pesten veranderingen teweegbrengt in maar liefst 49 hersengebieden die betrokken zijn bij emotie, geheugen en beweging.

Wat Verandert er in de Hersenen?

Neurowetenschapper Michael Connaughton leidde het onderzoek en ontdekte dat bij slachtoffers van pesten bepaalde hersengebieden groter worden. Subcorticale gebieden, die signalen doorgeven aan de prefrontale cortex (het deel van de hersenen dat helpt bij het beoordelen van prikkels), vertonen een volumetoename. Dit kan ervoor zorgen dat emoties bij gepeste personen minder goed gereguleerd worden, waardoor ze later meer moeite kunnen hebben met emotiebeheersing.

Ook de hippocampus, die een rol speelt in stressregulatie, bleek bij slachtoffers van pesten te krimpen. Eerdere onderzoeken koppelen veranderingen in de hippocampus aan een groter risico op depressie, wat de link tussen pesten en mentale gezondheidsproblemen versterkt.

Verschillen tussen Mannen en Vrouwen

Het onderzoek laat zien dat mannen en vrouwen verschillend reageren op pesten. Bij vrouwen werden veranderingen geconstateerd in hersengebieden die emotionele en stressvolle prikkels verwerken, zoals de nucleus accumbens en de amygdala. Dit kan komen doordat vrouwen vaker manipulatief en sociaal uitgesloten worden, terwijl mannen vaak fysiek worden gepest. Deze verschillen kunnen zowel door hormonale factoren als door de aard van het pestgedrag zelf worden veroorzaakt.

Puberteit: Kwetsbare Fase voor de Hersenen

De puberteit is een cruciale periode voor hersenontwikkeling en extra gevoelig voor stress. Jongeren zijn in deze fase kwetsbaarder voor de effecten van stresshormonen, zoals cortisol, dat vrijkomt bij pestervaringen. In deze levensfase blijven negatieve ervaringen sterker hangen, waardoor pesten een langdurig effect kan hebben op het welzijn van jongeren.

Weerbaarheid en Hulp

Niet alle hersenveranderingen als gevolg van pesten zijn negatief; sommige jongeren ontwikkelen juist een grotere weerbaarheid. Connaughton benadrukt dat cognitieve gedragstherapie kan helpen om veerkracht op te bouwen bij slachtoffers van pesten. Hij pleit voor onderzoek naar de leeftijdsgroepen die het meest kwetsbaar zijn voor de gevolgen van pesten, zodat zij beter ondersteund kunnen worden.

De bevindingen van dit onderzoek maken duidelijk dat pesten niet alleen tijdelijk impact heeft, maar ook blijvende veranderingen in de hersenen kan veroorzaken. Deze inzichten zijn belangrijk voor ouders, leerkrachten en hulpverleners om zich bewuster te worden van de lange termijngevolgen van pesten. Met verdere studies kan men effectieve manieren vinden om jongeren tijdig te helpen en negatieve gevolgen op de mentale gezondheid te voorkomen.

Bron: *Helen Thomson, BioRxiv, 28 oktober 2024*

Van oefenstof tot meesterwerk

De evolutie van het Hollandse stilleven

IN de 17e eeuw transformeerde het stilleven van een eenvoudige oefening voor kunstenaars in opleiding tot een gewaardeerd genre binnen de Nederlandse schilderkunst.

Aanvankelijk werden stillevens beschouwd als vingeroefeningen, maar al snel werden ze een middel voor schilders om hun technische vaardigheden en oog voor detail te demonstreren.

Oorsprong en ontwikkeling
Hoewel stillevens al in de Romeinse tijd als muurschilderingen voorkwamen, duurde het tot de 16e eeuw voordat ze als volwaardig genre werden erkend. Vlaamse kunstenaars zoals Pieter Aertsen en Joachim Beuckelaer speelden een cruciale rol in deze ontwikkeling door keukenscènes met overvloedige voedselvoorstellingen te schilderen. Hun werk legde de basis voor de populariteit van het stilleven in de Nederlanden.

Haarlem: bakermat van het stilleven
Rond 1620 vestigden Pieter Claesz en Willem Claesz Heda zich in Haarlem en specialiseerden zich in 'ontbijtjes' en vanitasstillevens. Hun schilderijen tonen gedetailleerde weergaven van kannen, servies en vruchten, vaak met symbolische verwijzingen naar de vergankelijkheid van het leven. Claesz excelleerde in het weergeven van lichteffecten op glazen en zilverwerk, terwijl Heda bekendstond om zijn meesterlijke weergave van stoffen.

Pronkstillevens en specialisaties
Na 1650 werden stillevens uitbundiger, met de opkomst van 'pronkstillevens' die rijkdom en overvloed uitstraalden. Melchior d'Hondecoeter specialiseerde zich in het schilderen van vogels en andere dieren, terwijl zijn leerling Adriaen Coorte eind 17e eeuw stillevens creëerde met fruit en groenten tegen donkere achtergronden, wat unieke lichteffecten opleverde.

Bloemstillevens en vrouwelijke kunstenaars
De 17e eeuw zag ook de opkomst van bloemstillevens, waarin vrouwelijke kunstenaars zoals Rachel Ruysch en Maria van Oosterwyck uitblonken. Ruysch, dochter van een botanicus, had toegang tot een uitgebreide verzameling planten en creëerde dynamische composities met bloemen in verschillende stadia van bloei.
Van Oosterwyck's werken bevatten vaak symbolische elementen zoals zandlopers en schedels, die verwezen naar de vergankelijkheid van het leven.

Hedendaagse stillevens
Het stilleven blijft een geliefd genre in de Nederlandse kunst. Hedendaagse kunstenaars zoals Henk Helmantel zetten de traditie voort met werken die zowel technisch meesterlijk als visueel aantrekkelijk zijn. Helmantel's schilderijen, zoals 'Het meest Hollandse stilleven', tonen een diep respect voor de klassieke technieken en onderwerpen, terwijl ze een moderne interpretatie bieden.

Waar te zien
Nederlandse stillevens zijn te bewonderen in musea zoals het Rijksmuseum in Amsterdam, het Mauritshuis in Den Haag en Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam. Deze instellingen bieden een uitgebreid overzicht van de evolutie van het stilleven, van de Gouden Eeuw tot hedendaagse interpretaties.

Het Hollandse stilleven heeft een rijke geschiedenis, van bescheiden oefenstof tot een genre dat de technische en artistieke vaardigheden van kunstenaars benadrukt. De voortdurende evolutie en populariteit van het stilleven getuigen van de blijvende fascinatie voor de schoonheid en symboliek van alledaagse objecten.

Recap Week 44

Samenwerken voor Transparantie

Integriteitsuitdagingen in het Koninkrijk der Nederlanden

ARUBA staat voor belangrijke stappen in de strijd tegen corruptie, deels door een onderzoek van Transparency International, in opdracht van staatssecretaris Zsolt Szabó. Dit onderzoek moet helpen inzicht te geven in corruptieniveaus op Aruba en biedt kansen voor een sterker integriteitsbeleid. Hoewel het proces Aruba kan ondersteunen in het bouwen aan een transparanter bestuur, moet Nederland deze samenwerking benaderen als een gelijkwaardige partner.
Ook Nederland heeft te maken met integriteitskwesties, zoals het Vestia-schandaal, integriteitsproblemen in gemeenten en schandalen rond internationale geldstromen. Transparantie en integriteit zijn uitdagingen voor het hele Koninkrijk, niet alleen voor de Caribische delen.
Door samen te werken en van elkaar te leren, kunnen zowel Aruba als Nederland hun corruptiebestrijding verbeteren. Alleen door wederzijds respect en gedeelde verantwoordelijkheid kan het Koninkrijk streven naar een toekomst waarin integriteit en vertrouwen centraal staan.

AHATA Excellence Awards 2024:

Eerbetoon aan Toewijding in de Toerismesector

TIJDENS de “AHATA Excellence Awards 2024” op zaterdagavond werden 41 uitzonderlijke werknemers uit de toerismesector officieel erkend voor hun bijdragen aan Aruba’s economie. Het evenement, georganiseerd door de Aruba Hotel & Tourism Association (AHATA), bracht meer dan 250 gasten bijeen in de ballroom van The Ritz-Carlton, Aruba. Tijdens deze elegante ceremonie ontvingen de honorees een speciaal ontworpen trofee in de vorm van een kokolishi, gemaakt door kunstenaar Gilbert Senchi, als symbool van gastvrijheid. AHATA organiseert jaarlijks deze prijsuitreiking om medewerkers te waarderen die uitblinken in diverse functies binnen de sector. De komende weken zal AHATA elke honoree in de schijnwerpers zetten op sociale media om hun verhalen te delen. Dank gaat uit naar Elite Productions & Entertainment, Balashi Brewery en The Ritz-Carlton voor hun steun aan dit succesvolle evenement, waarmee de inzet van deze medewerkers voor Aruba als toeristische bestemming wordt gevierd.

Een Urgente Noodzaak

Herstel in de Relatie tussen Aruba en Nederland

DE relatie tussen Aruba en Nederland bevindt zich op een kritiek punt, waarbij sommige Nederlandse partijen zelfs pleiten voor het loslaten van de Caribische delen van het Koninkrijk. Deze situatie roept de vraag op of herstel mogelijk is en wie op Aruba de geloofwaardigheid bezit om deze relatie te herstellen. Aruba kampt met structurele problemen rond corruptie, zoals aangetoond in rapporten die wijzen op nauwe banden tussen politici en bedrijven en een gebrek aan vertrouwen in de rechtshandhaving. Politieke schandalen en beperkte vooruitgang hebben het vertrouwen van de bevolking verder ondermijnd.
Het status aparte van Aruba, ooit een symbool van autonomie, staat onder druk door de huidige politieke en economische crises. Sommigen overwegen een nauwere band met Nederland als mogelijke oplossing. De toekomst van Aruba hangt af van beslissingen over autonomie of nauwere samenwerking met Nederland, waarbij beide opties zorgvuldig overwogen moeten worden voor het welzijn van het Arubaanse volk.

Aruba Lanceert Eigen Internet Archive Server voor Cultureel Erfgoed

ARUBA zet een baanbrekende stap in het behoud van haar cultureel erfgoed door de lancering van een eigen Internet Archive server. In samenwerking met de organisatie Internet Archive en de partners van Coleccion Aruba zijn

al meer dan 150.000 boeken, tijdschriften, kranten, foto's en video's over Aruba en Papiamento gedigitaliseerd en online beschikbaar gemaakt via www.coleccion.aw.
Met deze digitale collectie wordt Aruba's culturele en historische informatie voor de lokale bevolking en een wereldwijd publiek toegankelijk. Als erkenning voor dit pionierswerk ontving Aruba de Internet Archive Hero Award.
De server wordt ondergebracht bij de Biblioteca Nacional Aruba en zal fungeren als opslagplek voor Aruba's erfgoed. Daarnaast biedt deze server de mogelijkheid om in de toekomst als back-up te dienen voor historisch materiaal uit andere landen in de regio, waarmee Aruba een voorbeeld stelt in digitaal erfgoedbeheer voor het Caribisch gebied.

Project 'Biba Nos Herencia':

Cultureel Erfgoed van Aruba in Beeld

IN augustus 2023 ging het project 'Biba Nos Herencia' (Lang Leve(n) het Erfgoed) van start, een samenwerking tussen Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA) en fotograaf Monique Anrochte uit Nederland, gefinancierd door het Fonds voor Cultuurparticipatie. Het doel is om Aruba's cultureel erfgoed vast te leggen en toegankelijk te maken voor toekomstige generaties. Het project begon met Instameets, waarbij fotografen en cultuurliefhebbers het historische erfgoed van Aruba verkennen en vastleggen. Sindsdien organiseert een groep vrijwilligers maandelijkse Mini-Instameets door heel Aruba, waarbij deelnemers historische gebouwen en monumenten fotograferen en de verhalen erachter ontdekken.
Elke maand worden fotografiewedstrijden gehouden op Instagram met specifieke thema's. Deze resulteren in een groeiende digitale collectie, met tot nu toe meer dan 2.000 foto's. In 2025 wordt het project afgesloten met een expositie en publicatie, die de schoonheid en verhalen van Aruba's erfgoed delen met een breed publiek.

Aruba Gastland voor KCB Conferentie over Burgerzaken in het Caribisch Koninkrijk

OP maandag 28 oktober ging de conferentie van het Koninkrijksplatform voor Caribische Burgerzaken (KCB) van start in Aruba. Dit platform brengt experts en professionals van diverse burgerlijke instanties binnen het Koninkrijk samen om kennis en inzichten te delen over burgerzaken en dataregistratie in het Caribisch gebied.
Een belangrijk thema tijdens de conferentie is de invoering van het burgerservicenummer (BSN) voor Arubaanse studenten die naar Nederland gaan. Vanaf 2024 kunnen zij hun BSN al voor vertrek ontvangen, waardoor belangrijke zaken zoals inschrijving voor een woning, DigiD-aanvraag en bankrekening openen eenvoudiger worden.
Het doel van KCB is om de kwaliteit van data- en werkprocessen binnen burgerlijke instanties te verbeteren. Door tweejaarlijkse bijeenkomsten werkt het platform aan een sterke regionale samenwerking, waarbij kennis wordt gedeeld en kwaliteitsstandaarden worden gewaarborgd. Aruba zet zo een voorbeeld met haar innovatieve en betrouwbare Censo-systeem, wat de samenwerking met Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden verder versterkt.

Automatische Overstap

Einde Contract AZV met Tandarts Zeraida M. Romero

PER 1 november 2024 verloopt het contract tussen AZV en tandarts Zeraida M. Romero. AZV bedankt tandarts Romero voor haar jarenlange zorg voor de verzekerden. Om de continuïteit te waarborgen, worden alle verzekerden die bij haar waren ingeschreven automatisch overgezet naar tandarts M. Rasmijn in Santa Cruz. Deze overdracht verloopt digitaal, zonder dat verzekerden iets hoeven te doen.
Verzekerden kunnen hun nieuwe tandarts raadplegen via de AZV-app onder het menu: Dunadonan di cuido → Dentista.
Indien men liever een andere tandarts kiest, kan dat via de AZV-website (www.azv.aw) of de AZV-app. Verzekerden kunnen een nieuwe tandarts selecteren uit de beschikbare lijst en de wijziging direct indienen. Voor verdere vragen kunnen verzekerden contact opnemen met de afdeling Polisadministratie en Klantenservice via telefoon: 5279900 of e-mail: klantenservice@uoazv.aw.

University of West Florida:

Nieuwe Studiekeuze voor Arubaanse Studenten

DE Universiteit van West Florida (UWF) biedt Arubaanse studenten vanaf nu een betaalbare studiemogelijkheid dankzij een Memorandum of Understanding (MoU) tussen de Arubaanse overheid en UWF. Deze samenwerking stelt Arubaanse studenten met een GPA van minimaal 2.75 in staat om te studeren tegen het lagere, lokale "in-state" tarief, een besparing van 66% vergeleken met andere internationale studenten. Daarnaast ontvangen studenten een automatische beurs van $500 per semester en kunnen zij zich kwalificeren voor extra beurzen op basis van hun studieresultaten.
UWF, onderdeel van het State University System van Florida, staat bekend om studies zoals Milieuwetenschappen, Marinebiologie, en Hospitality, en biedt ook een breed scala aan andere programma's. Gelegen in het betaalbare en rustige Pensacola, biedt de universiteit studenten de kans om te studeren in een omgeving met een sterke focus op natuur en veiligheid. UWF onderzoekt daarnaast uitwisselingsmogelijkheden met de Universiteit van

→

Aruba en plannen voor bredere samenwerking.

De Werkelijke Impact van het ‘Landspakket’ op Aruba’s Autonomie

SINDS de ondertekening van het ‘Landspakket’ in 2020 staat de autonomie van Aruba onder druk. Dit akkoord biedt economische steun, maar beperkt ook de beleidsvrijheid van de Arubaanse overheid doordat Nederland toezicht houdt op de uitvoering van hervormingen. Hoewel het Landspakket ogenschijnlijk is bedoeld om Aruba’s toekomst te versterken, betekent het in de praktijk dat het parlement vaak niet zelfstandig kan beslissen over belangrijke kwesties.
Binnen het kader van het Landspakket heeft Nederland een strikte “roadmap” opgesteld, inclusief verplichte hervormingen op het gebied van zorg, belastingen en sociale zekerheid. De controlemechanismen en voortgangsrapportages dwingen Aruba om binnen deze lijnen te blijven, met risico op sancties of verlies van financiële steun bij afwijking. Dit plaatst de Arubaanse regering in een positie waarin de eigen beleidskeuzes sterk zijn beperkt, en benadrukt dat Aruba’s soevereiniteit in veel opzichten enkel nog op papier bestaat.

AZV Nadert Eindsprint in Contractonderhandelingen met Colombiaanse Klinieken

DE AZV Organisatie (OE AZV) informeert haar verzekerden dat de onderhandelingen met nieuwe zorgaanbieders in Colombia bijna afgerond zijn. Drie kernfactoren stonden centraal bij de selectie van de klinieken: medische kwaliteit, proces efficiëntie (zoals wachttijd en patiëntervaring), en financiële haalbaarheid. Daarnaast kregen klinieken de kans om extra punten te verdienen door creatieve oplossingen aan te bieden, zoals tariefkortingen en patiëntgerichte zorgstrategieën. Op basis van uitgebreide analyses werden drie vooraanstaande Colombiaanse klinieken gekozen: Fundación Valle de Lili (Cali), Hospital Pablo Tobón Uribe (Medellín) en Fundación Cardioinfantil (Bogotá). Recent bezochten vertegenwoordigers van deze klinieken Aruba, waarbij ze indruk maakten op de medische infrastructuur van o.a. het Horacio Oduber Hospital en ImSan. De laatste onderhandelingen zijn nu gaande, met als doel de contracten eind november te tekenen. De samenwerking met deze klinieken gaat naar verwachting op 1 januari 2025 van start.

Respaldo Verplaatst Locatie van Polikliniek voor Volwassenen naar Horacio Oduber Ziekenhuis

RESPALDO kondigt aan dat haar Polikliniek voor Volwassenen per dinsdag 5 november 2024 verhuist van Mahuma naar de nieuwe locatie naast het Horacio Oduber Ziekenhuis. Om deze verhuizing soepel te laten verlopen, zal de Polikliniek Mahuma op vrijdag 1 november 2024 voor het publiek sluiten, evenals de Polikliniek naast het Horacio Oduber Ziekenhuis op vrijdag 1 november en maandag 4 november 2024. De Polikliniek voor Kinderen en Jongeren blijft in het gebouw in Mahuma, met een gewijzigde ingang aan de voorkant van het pand vanaf maandag 4 november 2024.
Deze verhuizing maakt deel uit van de Aspiratie 2030 van Respaldo, gericht op het verbeteren van de geestelijke gezondheidszorg in Aruba door middel van verhoogde kwaliteit, duurzaamheid en inclusiviteit. Respaldo waardeert de samenwerking en begrip van de gemeenschap en verontschuldigt zich voor eventuele ongemakken.
Volg Respaldo op Facebook, LinkedIn en YouTube voor actuele informatie.

Onderwijs Congres 2024:

SKOA Docenten Op Studiemiddag voor Groei en Ontwikkeling

OP maandag 4 november 2024 vindt het jaarlijkse Onderwijs Congres van SKOA plaats in de Hilton Ballroom, met als thema de “Groei en Ontwikkeling” van alle SKOA-docenten. Om deze studiemiddag mogelijk te maken, blijven alle 46 SKOA-scholen gesloten. Sinds 2018 biedt SKOA dit leerplatform om hun onderwijsteam te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling. Dit jaar verwelkomt SKOA meerdere trainers uit Nederland en eigen interne professionals om workshops aan te bieden op verschillende onderwijsniveaus. Keynote-sprekers zijn mr. Mauritsz de Kort, president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie in Curaçao, en Charlene Nectar, coach gespecialiseerd in prestaties en resultaten.
Daarnaast zet SKOA sterk in op het Erasmus Plusprogramma, waarmee zij als eerste schoolbestuur in Aruba en het Caribisch gebied officieel is geaccrediteerd. Dankzij deze accreditatie kunnen medewerkers Europese landen bezoeken voor internationale cursussen en werkervaring, wat bijdraagt aan hun professionele groei en aan de onderwijskwaliteit op Aruba.

Abattoir-Service:

Aangepaste Openingstijden voor November en December 2024

VETERINAIRE Dienst herinnert de gemeenschap eraan dat iedereen die een geit, rund of varken wil slachten voor consumptie dit verplicht moet doen bij het Abattoir. Thuisslachting is illegaal en brengt gezondheidsrisico’s met zich mee. Voor de drukke maanden november en

december 2024 is het Abattoir geopend van maandag tot en met donderdag, uitsluitend in de ochtend, van maandag 11 november tot en met woensdag 18 december. Vanaf dinsdag 14 januari 2025 worden de reguliere diensten hervat. Slachtingen vinden uitsluitend op afspraak plaats; eigenaren worden gevraagd tijdig een afspraak te maken via de Veterinaire Dienst op 5224310 of 5224320 of persoonlijk bij Veterinaire Dienst Barcadera 1. Op de afgesproken dag kan het vlees direct na betaling worden meegenomen, aangezien opslag niet mogelijk is.

Let op: de laatste slachtdag is 18 december, met beperkte capaciteit. Maak uw afspraak op tijd voor een rustig en georganiseerd eindejaarsseizoen.

Bibliotheek organiseert Tweedehands Boekenmarkt van 4 tot 8 november 2024

VOOR alle boekenliefhebbers en verzamelaars organiseert de bibliotheek een Tweedehands Boekenmarkt van 4 tot 8 november 2024. Gedurende deze week is de markt dagelijks geopend van 8:00 tot 17:00 uur.

Bezoekers kunnen grasduinen door een uitgebreide collectie boeken met uiteenlopende onderwerpen en fascinerende verhalen. De boeken zijn te koop voor slechts 1 florin per stuk, waardoor er voor ieder wat wils is, ongeacht smaak of interesse.

De bibliotheek nodigt iedereen uit om langs te komen en een koopje te scoren. Mis deze kans niet om je boekencollectie uit te breiden met unieke vondsten!

Aruba's 'Biba Nos Herencia' Finalist voor Erfgoedvrijwilligersprijs 2024

STICHTING Monumentenfonds Aruba is trots dat hun project "Biba Nos Herencia" finalist is voor de Erfgoedvrijwilligersprijs 2024, als vertegenwoordiger van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Deze prestigieuze prijs, inclusief een geldbedrag van €10.000, wordt op 13 december uitgereikt door minister Eppo Bruins van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Het project "Biba Nos Herencia" bevordert de culturele erfgoedbeleving op Aruba. Met workshops en fotocompetities brengt het vrijwilligersteam onder leiding van Natalie Liao Jen, Julie Thode, Alexia Semeleer, Dyanne Lopez Schipper en Arielle Croes de monumenten en historie van Aruba tot leven. Maandelijks ontmoeten ongeveer 20 deelnemers hun Fotocoach en Storytellers om verhalen en beelden vast te leggen, die op Instagram en in een tentoonstelling worden gedeeld.

Het publiek kan stemmen op hun favoriete project tot 30 november via de website erfgoedvrijwilligersprijs.nl. De uitslag wordt bepaald door 50% publieksstemmen en 50% jurybeoordeling.

Festival di Buki pa Mucha 2024:

Boekfestijn voor Kinderen door Biblionef

OP zondag 3 november opent het Festival di Buki pa Mucha 2024 met een speciale boekenstand van Biblionef bij Cas di Cultura. Biblionef nodigt heel Aruba, vooral kinderen, uit om een kijkje te komen nemen en kennis te maken met een nieuwe collectie boeken uit Nederland, in het Nederlands en Engels. Ter ere van het festival biedt Biblionef een ruime keuze aan kinderboeken voor speciale prijzen van slechts 2 tot 5 florin per boek. Van avonturenverhalen tot leerzame boeken, er is iets voor kinderen van 2 tot 16 jaar. Dit is een geweldige kans om een leuk en betaalbaar cadeau te scoren voor Sinterklaas, een verjaardag of Pasen.

Bezoek de stand op zondag 3 november vanaf 15:00 uur bij Cas di Cultura. Wie niet kan komen, kan op donderdag 7 november van 13:00 tot 14:00 uur terecht op Scol Basico Washington.

Succesvolle Start Bewustwordingsweek Boy Ecury door Departamento di Cultura

DE bewustwordingsweek ter ere van de Arubaanse oorlogsheld Boy Ecury is succesvol gestart met de monoloog "Heroe Lubida," geschreven en geregisseerd door Paulette Smit, een gerenommeerd theaterauteur en lid van de Kunstraad in Nederland. Het toneelstuk werd uitgevoerd door jonge talenten Pierre Jourdain en Osvaldo Correa en vond plaats in de Biblioteca Nacional. Leerlingen van verschillende scholen werden actief betrokken via lesbrieven en opdrachten, waaronder de vraag "Wat betekent vrijheid voor jou?" Deze opdrachten zijn ontwikkeld door geschiedenisdocent Adonsito Croes en vertaald voor basisscholen door Olga Buckley. Scholieren van onder andere Sint Antonius College en Filomena College hebben creatief gereageerd met video's, TikTok-bijdragen en kleurrijke portretten van Boy Ecury.

De komende dagen volgen verdere presentaties van de monoloog op scholen, met als doel Boy Ecury's heldhaftige verhaal blijvend te verankeren in het nationale geheugen van Aruba.

Trending • NL

Twee Warhol-werken Gestolen
Kunstroof met Explosief in Oisterwijk

VRIJDAGOCHTEND heeft een kunstroof met explosieven bij MPV Gallery in Oisterwijk voor aanzienlijke schade gezorgd. Rond drie uur ‘s nachts bliezen dieven met een explosief de deur van de galerie open, vernielden ramen en beschadigden omliggende panden in het centrum van Oisterwijk. Twee zeefdrukken uit de Reigning Queens-serie van Andy Warhol, portretten van koningin Elizabeth en koningin Margrethe II, werden meegenomen.
Volgens galeriehouder Mark Peet Visser waren de werken, die als complete genummerde serie uniek waren, voor de PAN kunstbeurs bestemd. Door de grove manier van handelen zijn de gestolen werken zwaar beschadigd en volgens Visser “waardeloos” op de kunstmarkt. Kunstexpert Arthur Brand noemt de explosieve inbraak uitzonderlijk, waarbij moderne kunst werd gestolen – een zeldzaamheid in de kunstroofwereld. De politie is volop bezig met het onderzoek, maar verdere details zijn nog niet vrijgegeven.

Onderwijsinspectie Bezocht Jarenlang Onvoldoende Scholen
Kamer Onjuist Geïnformeerd

DE Onderwijsinspectie heeft tussen 2014 en 2021 in strijd met gemaakte afspraken te weinig basisscholen bezocht. Ondanks de toezegging dat iedere basisschool eens in de vier jaar bezocht zou worden, bleef dit toezicht uit, zo onthulde actualiteitenprogramma Nieuwsuur. Minister Eppo Bruins en staatssecretaris Mariëlle Paul bevestigen in een Kamerbrief dat de vierjaarscyclus “geen praktijk” is geweest en dat het ministerie de Kamer hier jarenlang onjuist over informeerde. Sinds 2007 was aan de Tweede Kamer beloofd dat alle basisscholen periodiek bezocht zouden worden om ook goed presterende scholen niet uit het oog te verliezen. De inspectie gaf nu aan dat het vierjaarlijks bezoeken van scholen een middel was en geen vast doel. Bruins en Paul dringen aan op betere informatievoorziening vanuit de inspectie. Ze betreuren dat de Kamer onvolledig werd geïnformeerd en wijzen op het belang van verbeterd inzicht in de effectiviteit van het toezicht.

Provincies Dringen aan op Behoud Spreidingswet voor Asielopvang

DE twaalf commissarissen van de Koning hebben minister Marjolein Faber opgeroepen de spreidingswet voor asielopvang in stand te houden. Deze wet, die het aantal benodigde opvangplekken per provincie bepaalt, helpt volgens de provincies om opvang eerlijk te verdelen en kosten te besparen. De spreidingswet, ingevoerd om opvanglocaties beter te spreiden, schrijft voor hoeveel opvangplaatsen elke provincie moet regelen. Provincies zoals Groningen en Zeeland hebben de benodigde aantallen al bereikt, terwijl anderen, zoals Brabant, nog extra plekken moeten creëren. Volgens Ina Adema, commissaris van de Koning in Noord-Brabant, is de spreidingswet cruciaal geweest voor de uitbreiding van opvangplekken.
Zuid-Holland en Gelderland wijzen op de stabiliteit die de wet biedt. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is positief over de geboekte resultaten, maar benadrukt dat meer plekken nodig zijn om aan de landelijke vraag te voldoen.

Unieke Geboorte in Nijmegen
Vierling Geboren in Radboudumc

DEZE week verwelkomde het Radboudumc in Nijmegen een bijzondere geboorte: een vierling. Het ziekenhuis meldt via sociale media dat de bevalling succesvol is verlopen. Voor deze unieke gebeurtenis was een groot team van zorgprofessionals aanwezig. Per baby stonden minimaal

een arts en een verpleegkundige klaar, naast anesthesie-medewerkers, OK-assistenten, een anesthesioloog en een gynaecoloog. Voor de opvang van de baby's werd zelfs een tweede operatiekamer ingericht. Op foto's van het ziekenhuis is te zien hoe verpleegkundigen, herkenbaar aan nummers op hun OK-mutsen, klaarstaan om elk kind snel de benodigde zorg te geven. Het nieuws heeft veel positieve reacties opgeleverd, met duizenden likes op sociale media.
Of de vierling identiek is, is niet bekend. Volgens het Nederlandse Tweelingenregister is de kans op een niet-identieke vierling tussen 1 op 500.000 en 1 op 1 miljoen, terwijl de kans op vier identieke kinderen 1 op 11 miljoen is.

Europese Centrale Bank:

Digitale Euro als Logische Volgende Stap voor Betaalgemak in Europa

DE Europese Centrale Bank (ECB) overweegt de invoering van een digitale euro om betalingen in Europa eenvoudiger en toegankelijker te maken, aldus bestuurslid Piero Cipollone. De traditionele euro, geïntroduceerd 25 jaar geleden, heeft het grensoverschrijdende betalen vergemakkelijkt, maar in het huidige digitale tijdperk is er behoefte aan een universele, digitale betaaloplossing. Een digitale euro zou naast bankbiljetten bestaan en toegankelijk zijn via apps, bankkaarten of fysieke kaarten, waardoor betalingen overal in het eurogebied probleemloos kunnen verlopen. Dit zou een einde maken aan de fragmentatie in het betaalsysteem, waarbij nu op sommige locaties alleen contant of lokale kaarten worden geaccepteerd. Met een offline functie zou de digitale euro betalingen mogelijk maken zonder internetverbinding en daarbij de privacy van gebruikers beschermen, vergelijkbaar met contant geld. De ECB wacht op een rechtskader van Europese wetgevers om definitief te beslissen over de uitgifte van deze nieuwe betaalvorm.

Stakingsdreiging bij ProRail:

Mogelijke Verstoringen voor Treinreizigers vanaf 11 November

TREINREIZIGERS in Nederland kunnen vanaf 11 november te maken krijgen met verstoringen door een mogelijke staking bij ProRail. Vakbond FNV heeft de spoorbeheerder tot 7 november een ultimatum gesteld om akkoord te gaan met een hogere loonsverhoging voor de 5.300 werknemers, nadat het eindbod van ProRail werd afgewezen. De vakbond eist een investering van 50 miljoen euro, wat neerkomt op loonsverhogingen tot 15% voor lagere inkomens en 10% voor middeninkomens.
ProRail had eerder een bod gedaan met een gemiddelde loonsverhoging van 5,2%, waaronder een stijging van 7,9% voor de lagere inkomens. Een woordvoerder van ProRail verklaart dat het aanbod in lijn ligt met vergelijkbare cao's en benadrukt de verantwoordelijkheid voor kostenbeheersing gezien het beperkte onderhoudsbudget. ProRail is bereid tot verder overleg, maar betreurt de dreiging van stakingen en de mogelijke impact op reizigers.

Irene Schouten Ontsnapt in 2023 aan Dopingschorsing na Gemiste Dopingtests

SCHAATSKAMPIOENE Irene Schouten heeft in 2023 ternauwernood een dopingschorsing ontlopen na het missen van drie dopingcontroles binnen twaalf maanden, zo onthult ze in haar biografie Gehard voor goud. Dankzij juridische hulp van een door de KNSB ingeschakelde advocaat wist Schouten de internationale schaatsunie ISU ervan te overtuigen dat één van de gemiste tests haar niet kon worden aangerekend. Hierdoor werd een mogelijke schorsing van twee jaar voorkomen. De gemiste tests werden veroorzaakt door wijzigingen in haar trainingsschema en een misverstand bij het doorgeven van haar whereabouts. De KNSB benadrukt dat Schouten altijd volledig is gesteund en dat het bijhouden van whereabouts vaak als belastend wordt ervaren door topsporters. Remy de Wit, technisch directeur van de bond, verklaart dat de fouten verklaarbaar waren en dat de bond haar daarom heeft bijgestaan in deze procedure.

Massaclaim in Voorbereiding tegen EuroParcs vanwege Eigendomskwesties Vakantiechalets

TWEE advocatenkantoren uit Utrecht bereiden een miljoenenclaim voor tegen EuroParcs wegens vermeende misleidende verkoop van vakantiechalets. Volgens advocaat Youp Pletting (Finch Advocaten) dachten kopers eigenaar te worden van hun chalet, maar kregen zij alleen gebruiksrecht op huurgrond. Dit leidde tot juridische en praktische problemen voor de kopers.

De advocatenkantoren willen de koopcontracten laten vernietigen en dat kopers hun aankoopbedrag terugkrijgen. In een recente zaak heeft de rechtbank in Amsterdam EuroParcs al veroordeeld tot een terugbetaling van circa 200.000 euro. Volgens Pletting kan de totale claim oplopen tot miljoenen, afhankelijk van het aantal gedupeerde chaletkopers.
EuroParcs reageert door de zaak als "puur hypothetisch" te bestempelen en benadrukt dat een grondeigenaar nog nooit aanspraak heeft gemaakt op een recreatieobject in Nederland. Verdere juridische stappen worden momenteel beoordeeld op basis van de aanmeldingen.

Schiphol Verhoogt Havengelden met 41% in 2025

Vliegtickets Waarschijnlijk Duurder

SCHIPHOL verhoogt de havengelden voor luchtvaartmaatschappijen in 2025 met 41%, wat naar verwachting leidt tot hogere ticketprijzen. De haventarieven zullen over drie jaar in totaal met 37% stijgen. Na de forse verhoging in 2025 volgt een stijging van 5% in 2026 en een verlaging van 7,5% in 2027. De hogere kosten, die Schiphol toeschrijft aan noodzakelijke investeringen en loonsverhogingen, zijn bedoeld om de infrastructuur, dienstverlening en arbeidsomstandigheden te verbeteren. Schiphol verhoogt ook de tarieven voor lawaaiige toestellen en nachtvluchten om stillere, milieuvriendelijkere vliegtuigen te stimuleren.
Volgens Marnix Fruitema, voorzitter van BARIN, dreigt Schiphol door de tariefverhogingen een van de duurste luchthavens in Europa te worden, waardoor reizigers mogelijk uitwijken naar goedkopere alternatieven zoals Brussel. Schiphol benadrukt echter dat de maatregelen essentieel zijn voor de toekomstbestendigheid van de luchthaven.

Uitslaande Brand in Rotterdam Vernielt Meerdere Woningen op Noordereiland

IN de Thorbeckestraat op het Noordereiland in Rotterdam heeft een grote brand in de nacht van donderdag op vrijdag meerdere woningen verwoest. De brand ontstond rond 3.35 uur op de derde etage van een woongebouw en verspreidde zich snel naar het dak. De zes woningen in het portiek zijn volledig verloren, en het vuur is inmiddels overgeslagen naar drie naastgelegen woningen.

De brandweer kon het pand vanwege instortingsgevaar niet binnengaan en moest het vuur vanaf buiten bestrijden. Rond 7.30 uur werd een sloopkraan ingezet om delen van het dak te verwijderen, waardoor de brandweer bij de resterende brandhaarden kon komen. Uit voorzorg werden omliggende woningen ontruimd.
Omdat de oorzaak van de brand nog onduidelijk is, heeft de politie het pand als plaats delict aangemerkt. Veiligheidsregio Rijnmond adviseert omwonenden ramen en deuren gesloten te houden vanwege de rook.

Vanaf 10 februari

Rechtstreekse Treinverbinding Amsterdam-Londen Weer Hersteld

VANAF 10 februari 2025 kunnen reizigers weer rechtstreeks met de Eurostar van Amsterdam naar Londen reizen. Door verbouwingen aan de Eurostar-terminal op Amsterdam Centraal moesten passagiers tijdelijk overstappen in Brussel voor paspoortcontroles. Spoorbedrijf Eurostar maakt nu bekend dat de renovatie grotendeels op tijd is afgerond en dat er ruimte komt voor honderden extra passagiers.

Eurostar-topvrouw Gwendoline Cazenave vroeg recent om meer routes naar België en Frankrijk om knelpunten in Zuid-Holland te vermijden. Hoewel het verzoek voor gratis grenscontroles door de marechaussee nog niet is ingewilligd, heeft Eurostar groen licht gekregen op twee andere punten, waaronder de mogelijkheid om langere treinen in te zetten. Volgens ProRail-topman John Voppen en staatssecretaris Chris Jansen (Openbaar Vervoer en Milieu) biedt de herstelde verbinding reizigers een aantrekkelijk alternatief voor internationale reizen tussen Amsterdam en Londen.

→

Wethouders Dreigen met Acties tegen Beleid Kabinet vanwege Gebrek aan Ondersteuning

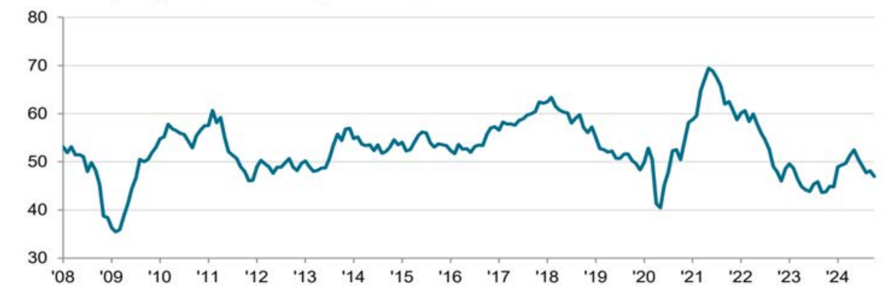
WETHOUDERS in Nederland hebben hun onvrede geuit over het kabinetsbeleid en dreigen met acties. De recent aangekondigde veranderingen in asielbeleid waren volgens de Wethoudersvereniging, die 1100 van de 1400 wethouders vertegenwoordigt, de druppel. Axel Boomgaars, voorzitter van de Wethoudersvereniging en GroenLinks-wethouder in Hoorn, stelt dat wethouders geconfronteerd worden met stijgende verantwoordelijkheden zonder voldoende middelen: “Met minder budget moeten we steeds meer doen.”

Het besluit van het kabinet om de spreidingswet te schrappen wordt door wethouders als onbetrouwbaar ervaren. “Wij hebben maanden gewerkt aan asielplannen die nu ineens van tafel worden geveegd,” aldus Boomgaars. Directeur Jeroen van Gool waarschuwt dat gemeentelijke voorzieningen, zoals theaters en sportclubs, mogelijk moeten inleveren door de aanhoudende bezuinigingen en beperkte belastingopties.

De wethouders roepen het kabinet op om een betrouwbare partner te zijn en voldoende middelen beschikbaar te stellen, zodat zij hun taken naar behoren kunnen uitvoeren.

Nederlandse Industrie Lijdt onder Lage Vraag in Oktober

DE Nederlandse industrie zag in oktober een sterke terugval door een afnemende vraag, meldt de Nederlandse

Vereniging voor Inkoopmanagement (Nevi). De Nevi-inkoopmanagersindex daalde van 48,2 in september naar 47,0 in oktober, wat wijst op krimp in de sector. Zowel productievolumes als nieuwe orders verminderden, wat leidde tot een verdere terugloop in inkoopactiviteiten, voorraden en banen.

Albert Jan Swart, sectoreconoom bij ABN AMRO, stelt dat bedrijven zoals ASML pas volgend jaar weer groei in de vraag naar hun producten verwachten. De problemen in de Duitse auto-industrie, zoals bij Volkswagen, hebben eveneens een negatieve impact op Nederlandse bedrijven die als toeleveranciers optreden.

Internationale orders namen ook af, vooral door de Duitse malaise, terwijl stijgingen in inkoop- en verkoopprijzen afgelopen maand licht afzwakten. De industrie blijft afwachtend op de Amerikaanse verkiezingsuitslag, die mogelijk impact zal hebben op de Europese export naar de Verenigde Staten.

Staatssecretaris Idsinga Stapt Op na Kritiek op Zakelijke Belangen

STAATSSECRETARIS Folkert Idsinga (Fiscaliteit en Belastingdienst) heeft zijn functie neergelegd na kritiek op zijn zakelijke belangen. Idsinga kreeg afgelopen week forse kritiek van de Tweede Kamer, waaronder van coalitiepartij PVV, voor het niet openbaar maken van zijn beleggingsportefeuille van ongeveer 6 miljoen euro. Hoewel bewindspersonen niet verplicht zijn om hun zakelijke belangen volledig openbaar te maken, ontstond er druk vanuit een Kamermeerderheid, gesteund door PVV-leider Geert Wilders, om dit toch te doen.

Idsinga benadrukt dat hij zijn belangen volgens procedure op afstand had gezet en zich aan alle regels hield, maar verliest door de ontstane situatie het vertrouwen in zijn positie. Premier Dick Schoof betreurt zijn vertrek en verklaarde dat Idsinga correct had gehandeld. In een latere verklaring heeft Idsinga aangegeven zijn zakelijke belangen alsnog op persoonlijke titel te willen verduidelijken.

Sports • NL

Max Verstappen krijgt gridstraf voor Grand Prix van Brazilië door nieuwe motorwissel

MAX Verstappen zal aanstaande zondag de Grand Prix van Brazilië starten met een gridstraf, na de keuze van Red Bull Racing om zijn verbrandingsmotor te vervangen. Deze wissel resulteert in een straf van vijf posities op de startgrid, specifiek voor de hoofdrace op zondag en niet voor de sprintrace op zaterdag. Verstappen, die momenteel comfortabel aan de leiding staat in het wereldkampioenschap, heeft met dit besluit de rest van het seizoen een betrouwbare motor tot zijn beschikking.

De beslissing om de verbrandingsmotor te vervangen volgt op een strategische inschatting van Red Bull, nadat een eerdere motor dit seizoen kapotging tijdens de Grand Prix van Canada. Eerder in België ontving Verstappen een straf van tien startplaatsen wegens een eerste overschrijding van het maximaal toegestane aantal motorwissels. Bij deze tweede vervanging bedraagt de gridstraf vijf posities, zoals vastgelegd in de reglementen.

Red Bull besloot enkel de verbrandingsmotor te vervangen, met vertrouwen dat de andere motoronderdelen de resterende wedstrijden kunnen doorstaan. Met vier resterende Grands Prix en twee sprintraces is het team van Verstappen voorzichtig optimistisch dat deze motor hem zonder verdere straffen door het seizoen zal loodsen. Hierdoor kan Red Bull Racing de focus behouden op de prestaties zonder verdere onderbrekingen.

In het kampioenschapsklassement verdedigt Verstappen momenteel

een voorsprong van 47 punten op zijn naaste rivaal, Lando Norris. Deze marge geeft hem enige speling voor het geval de gridstraf zijn raceprestaties beïnvloedt. De sprintrace in Brazilië biedt Verstappen de mogelijkheid om punten te verzamelen zonder impact van de straf, die alleen geldt voor de hoofdrace. Met dit voordeel kan hij zijn voorsprong verder verstevigen voordat hij zondag vanuit een lagere positie start.

De gridstraf van Verstappen onderstreept het complexe motorbeheer dat vereist is in de Formule 1, waar teams voortdurend moeten balanceren tussen prestaties, betrouwbaarheid en de bijbehorende sancties van motorwissels. In dit stadium van het seizoen staat het vast dat Verstappen en Red Bull voorzichtig blijven, om de koppositie in het klassement veilig te stellen zonder onnodige risico's te nemen. De motorwissel is dan ook een doordachte stap in een langetermijnstrategie die het kampioenschap van Verstappen moet beschermen.

De Grand Prix van Brazilië belooft een spannende race te worden, waarin Verstappen met een achterstand zal starten, maar ook de kans krijgt om te laten zien waarom hij de huidige WK-leider is. Met een betrouwbare motor en voldoende puntenvoorsprong blijft hij de favoriet voor de wereldtitel, terwijl fans zich kunnen verheugen op een intens weekend vol actie en strategie in São Paulo.

KNVB-beker Loting Tweede Ronde:

Gunstige Wedstrijden voor Ajax, Feyenoord en PSV

DE loting voor de tweede ronde van de KNVB-beker is voltooid, met enkele interessante wedstrijden in het vooruitzicht. De wedstrijden worden op 17 en 18 december gespeeld. De Eredivisie-clubs die Europese verplichtingen hadden, zoals Ajax, Feyenoord en PSV, komen nu ook in actie in het bekertoernooi en hebben een relatief gunstige loting.

Loting voor Topclubs - Ajax treft in de Johan Cruijff ArenA eerstedivisionist Telstar, een op papier haalbare tegenstander. PSV speelt thuis tegen Koninklijke HFC uit Haarlem, een Tweede Divisie-club die door de loting een bijzondere kans krijgt om tegen de regerend landskampioen te spelen. Feyenoord heeft een uitwedstrijd tegen MVV Maastricht, wat voor de Rotterdamse titelverdediger een verre reis naar Zuid-Nederland betekent, maar qua tegenstand haalbaar lijkt.

Amateurclubs met Grote Uitdagingen - Naast Koninklijke HFC hebben ook andere amateurclubs bijzondere wedstrijden in het vooruitzicht. Quick Boys, dat in de eerste ronde wist te stunten tegen Almere City, ontvangt Fortuna Sittard. De amateurs van Rijnsburgse Boys spelen een thuiswedstrijd tegen FC Volendam, terwijl AFC, een andere topclub uit de Tweede Divisie, FC Utrecht ontvangt. Deze wedstrijden bieden amateurclubs de kans om zich te meten met professionele teams en eventueel opnieuw te stunten.

Wedstrijden tussen Eredivisie- en Eerste Divisie-teams - Enkele wedstrijden beloven interessante ontmoetingen tussen Eredivisie- en Eerste Divisie-clubs. RKC Waalwijk, dat momenteel een wisselvallig seizoen doormaakt, ontvangt SC Cambuur, een club uit de Keuken Kampioen Divisie die dit seizoen eveneens met uitdagingen te kampen heeft. Heracles Almelo neemt het thuis op tegen NEC, wat zorgt voor een Eredivisie-onderonsje.

Onderlinge Duels Tussen Amateurclubs - De loting bracht ook enkele duels tussen amateurteams. Zo nemen Eemdijk en Barendrecht, die eerder deze week NAC Breda uitschakelden, het tegen elkaar op. Deze ontmoeting tussen teams uit de lagere divisies zal een van hen verzekeren van een plek in de volgende ronde.

Reacties op de Loting - Axel Boomgaars, voorzitter van de Wethoudersvereniging, gaf aan dat deze loting uniek is voor enkele amateurclubs die het kunnen opnemen tegen grootmachten zoals PSV en Feyenoord. Voetbalanalist en oud-trainer René van der Kooij, aanwezig in de ESPN-studio, sprak zijn enthousiasme uit over het lotingsproces en de

mogelijkheden voor de amateurs om opnieuw te verrassen. Ralph Vos, de keeper van OJC Rosmalen, die bekend werd door een opmerkelijk doelpunt, benadrukte de waarde van deze ontmoetingen voor de amateurclubs.

Overzicht van de Wedstrijden

1. Noordwijk - Willem II
2. Katwijk - FC Twente
3. Ajax - Telstar
4. ASWH - sc Heerenveen
5. FC Eindhoven - Excelsior
6. Eemdijk - Barendrecht
7. RKC - SC Cambuur
8. De Graafschap - Sparta Nijkerk
9. Quick Boys - Fortuna Sittard
10. Heracles Almelo - NEC
11. Rijnsburgse Boys - FC Volendam
12. PSV - Koninklijke HFC
13. Sparta Rotterdam - Go Ahead Eagles
14. MVV Maastricht - Feyenoord
15. AFC - FC Utrecht
16. AZ - FC Groningen

Vooruitzichten en Verwachtingen - De loting biedt veel interessante vooruitzichten, zowel voor de Eredivisie-topclubs als de amateurs. Met Ajax, PSV en Feyenoord die elk een relatief eenvoudige tegenstander hebben, lijkt de kans groot dat zij doorstromen naar de volgende ronde. Voor de amateurs betekent deze loting een kans op nationale aandacht en mogelijk een nieuwe stunt.

De KNVB-beker blijft daarmee een podium voor verrassingen en unieke match-ups, waarin zowel amateurs als profs kansen hebben om zich te onderscheiden.

Nederlander Malevy Leons tekent NBA-contract bij Oklahoma City Thunder

IJMUIDENAAR Malevy Leons heeft op donderdag 31 oktober 2024 een NBA-contract getekend bij de Oklahoma City Thunder, waarmee hij verrassend genoeg dicht bij een debuut in de hoogste Amerikaanse basketbalcompetitie komt.

De 25-jarige Leons kreeg aanvankelijk te horen dat hij niet tot de hoofdmacht zou behoren en slechts voor het opleidingsprogramma van de Thunder, Oklahoma City Blue, zou spelen. Maar door het onverwachte vertrek van forward Alex Reese bij het NBA-team, heeft Leons nu een kans om zich direct te bewijzen in de NBA-selectie van Oklahoma City Thunder.

Met dit contract wordt Leons de derde Nederlander met een verbintenis in de NBA dit seizoen. Eerder dit jaar tekenden Quinten Post en Jesse Edwards, beiden op zogenaamde 'two-way contracts', bij respectievelijk de Golden State Warriors en de Minnesota Timberwolves.

In tegenstelling tot het contract van Leons, verbinden two-way contracts spelers primair aan de beloftenteams van NBA-clubs, waarbij de spelers beperkt zijn in hun speelminuten in de NBA-hoofdselectie. Leons' contract biedt daarentegen meer zekerheid op speeltijd in het hoofdkader van de Thunder, omdat hij volledig deel uitmaakt van de NBA-selectie.

Het verhaal van Leons, die voorheen actief was in diverse basketbalcompetities, waaronder het Amerikaanse collegebasketbal, weerspiegelt zijn veerkracht en doorzettingsvermogen. Hij werkte zich via het collegesysteem omhoog en wist door middel van talent en inzet de aandacht van de Oklahoma City Thunder te trekken. Zijn prestatie is opmerkelijk voor het Nederlandse basketbal, omdat de sport in Nederland aanzienlijk minder populariteit geniet dan in de Verenigde Staten, waar de competitie intensief is en het niveau van de spelers hoog ligt. Zijn NBA-contract betekent niet alleen een persoonlijke mijlpaal, maar ook een historische stap voor het Nederlandse basketbal, dat al jaren werkt aan internationale erkenning.

Zaterdag 2 november lijkt de dag waarop Leons al zijn eerste NBA-wedstrijd zou kunnen spelen, wanneer Oklahoma City Thunder het opneemt tegen de Portland Trail Blazers. Mocht hij in deze wedstrijd zijn debuut maken, zou hij de eerste Nederlandse basketballer met NBA-speelminuten worden sinds Francisco Elson in 2012. Elson, die in 2007 kampioen werd met de San Antonio Spurs, bleef tot dusver de laatste Nederlander die zich een vaste plek wist te veroveren in de competitie.

De NBA is de grootste en meest competitieve basketbalcompetitie ter wereld, en deelname is voor veel spelers een bijna onbereikbare droom. Leons heeft met zijn contract nu de kans om zijn basketbaldroom te vervullen en mogelijk een inspiratiebron te worden voor jonge Nederlandse basketballers. Zijn aanstelling bij Oklahoma City Thunder komt op een moment waarop de interesse in basketbal in Nederland in de lift zit, en zijn prestaties zullen ongetwijfeld bijdragen aan de populariteit van de sport in zijn thuisland.

Met Leons, Post, en Edwards in de NBA-selecties dit seizoen, lijkt het Nederlandse basketbal nieuwe hoogten te bereiken op internationaal niveau. De drie spelers zullen worden gevolgd door fans en sportliefhebbers die hopen dat Nederland zich verder profileert in de internationale basketbalwereld.

Mocht Leons zijn debuut maken, zal dit een historische gebeurtenis zijn, niet alleen voor hem, maar ook voor het Nederlandse basketbal en de sport in Nederland in bredere zin.

Now Playing

Absolution

An ageing gangster tries to reconnect with his children and fix the mistakes from the past, but his criminal lifestyle soon threatens to destroy everything he holds dear.

Smile 2

About to embark on a new world tour, global pop sensation Skye Riley begins to experience increasingly terrifying and inexplicable events. Overwhelmed by the escalating horrors and pressures of fame, she must face her dark past to regain control of her life before it spirals out of control.

Venom: The Last Dance

Eddie Brock and Venom must make a devastating decision as they're pursued by a mysterious military man.

Here

Multiple generations of couples and families inhabit the same home over the course of a century.

For Showtimes and Online Ticketing: www.caribbeancinemas.com

RECETA DI DIA

Popcorn Shrimp

POPCORN Shrimp ta un dushi appetizer cu ta combina e frescura di e cabaronnan cu un crispy cover bruin. Perfecto pa comparti den un reunion of disfruta como un snack, e cabaronnan gepaneerd aki ta facil di prepara y semper ta impresiona cu su sabor y textura. Compaña nan cu bo saus faborito y sorprende bo invitadonan.

Ingrediente

500 gram di cabaron pela y sin bena
1 cup di hariña
1 cup di pan raspa
½ cup di maizena
2 webo
1 cuchara di garlic powder
1 cuchara di paprika
Salo y pepper na gusto
Azeta pa hasa
Saus (manera tartar sauce of cocktail sauce) pa compaña

Instruccion

1. Prepara e cabaronnan: Hawa e cabaronnan y seca nan cu kitchen towel. Reserva.

2. Prepara e mescla seco: Den un comchi, mescla e hariña, e maizena, e garlic powder, e paprika, salo y pepper.

3. Bati e webonan: Den un otro comchi, bati e webonan te ora cu nan ta bon bati.

4. Paneer e cabaronnan: Pasa cada cabaron door di e mescla seco, sigurando pa nan ta bon cubri. Despues pasa nan door di e webo bati. Finalmente, cubri e cabaron cu pan raspa. Ripiti e proceso cu tur e cabaronnan.

5. Hasa e cabaronnan: Keinta e azeta den un panchi hundo riba candela medio-halto. Ora cu e azeta ta cayente, agrega e cabaronnan gepaneerd den tanda, cuidando pa no yena e panchi dimas, Hasa te ora cu nan ta bruin y crunchy, aproximadamente 2-3 minuut.

6. Score y sirbi: Saca e cabaronnan hasa for di e panchi y pone nan riba kitchen towel pa elimina e exceso di azeta. Sirbi cayente cu e saus di bo eleccion.

Disfruta di bo Popcorn Shrimp.

Fortaleza pa Famia

Mayor tene bon cuenta cu ken bo yiu ta sali y na unda e ta bay

HOPI mayor lo por contesta con mi por sa? E por bisa mi e ta bay tal caminda, pero ora e sali e ta bay otro caminda. Si y hopi di nan tin rason, pasobra amor y sinceridad, pa hopi tempo caba a wordo horta for di hubentud y poco poco mayornan a bin ripara cu amor y sinceridad ta bini for di cas.

E tempo cu tabata wordo inverti den muchanan antes, awor aki a bira un tempo caro y hopi biaha esey ta notabel den bida di e mucha, ora nos wak su comportacion y actitud rebelde.

Hopi hende ta criando yiunan digital, cu ta ricibi mensahe for di telefon tur dia y cu e mayor mes ta trahando dos trabao, of hopi biaha tin un bida, cu no ta un bon testimonio pa e mucha. Nos ta bibando den un tempo trabahoso den cual costo di bida, ta subiendo mescos cu e solo cu ta kima tur dia y cu ningun hende no tin un solucion pe.

Mayor ta sali di trabao bay gym, sin tene cuenta con situacion ta na cas. Mayor cu ta traha warda ta acepta di nan hefe, ora nan a subi 7 pa 3 y e hefe bin pidi pa keda te cu 11 anochi sin tene cuenta cu e falta cu nan ta haci na cas, pero ta mas importante e placa cu ta bin den saco.

E relacion entre mayor y yiu mester ta hopi balora, e mester ta a base di puro confiansa, pasobra e dianan ta malo. Un mucha mester obedece su mayor, pasobra na prome luga esey ta mandato di Dios, pa tur yiu honra nan tata y nan mama. Pero e mayor tambe mester pone tempo personalmente pa su yiu, pasobra pa falta di tempo y atencion, e enemigo ta coy e bentaha den bida di un hoben.

Na prome luga e berdad di e palabra di Dios, mester ta conoci den bida di un mucha y esey ta su mayornan tin cu haci esey.

Na di dos luga, e bida di e mayor, mester ta un testimonio pa e yiu, e bida di e mayor ta e prome ehempel pa e yiu sigui, pasobra mayornan ta mentornan estableci pa Dios.

E amor y sinceridad di mayor ta e fuente di dependencia su yiunan, mas amor y sinceridad tin den un hogar, mas hoben dinamico y integro nos lo tin den sociedad.

No stima mundo y e cosnan cu tin den mundo. Si un hende

ta stima mundo, e amor di e Tata no ta den dje. Pasobra tur loke tin den e mundo, e deseo di carni y e deseo di wowo y e orguyo di bida, no ta bini di e Tata, sino di e mundo. Y e mundo ta pasa bay y su deseonan tambe, ma esun cu ta haci e boluntad di Dios ta permanece, pa semper (1Juan 2;15-17).

Deseonan di carni no ta solamente tocante bida sexual, pero ta contene tur loucal ta inmoralidad cu por daña bida di hende y tambe cosnan ilegal manera uzo di droga. Y loucal ta domina nos hubentud awendia cual ta burachería.

Si nos tene cuenta con bebemento a aumenta bao di nos hubentud, nos tin cu bisa cu e ta alarmante, ya no tin edad pa bebemento mas, parce manera tur dia ley ta wordo kibra y alcohol ta wordo bendi na nos hubentud, pasobra hende no ta tene cuenta cu edad, benta ta benta y no ta importa consecuencia.

Ban cubri nos yiunan bao di oracion tur momento.

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

Santo di Dia

Recordando e fiel difuntonan

Awe ta Dia de los Muertos

DIA 2 di november ta conmemora Dia de los Muertos, un tradicion profundamente inculca den e cultura Mexicano y den otro parti di mundo, caminda cu ta rindi homenahe na esunnan cu a bay laga nos. E festividad aki ta permiti e famianan recorda y celebra bida di nan sernan keri cu ya no t'ey mas, creando un espacio di reflexion y conexion spiritual.

Den e religion catolico, e fecha aki ta asocia cu e celebracion di Dia de los Fieles Difuntos. Ta kere cu e alma di e difuntonan ta bin bek tera pa ta cu nan sernan stima, loke ta hiba na e creacion di altar na nan honor. E altarnan aki, conoci como "ofrenda", sa ta decora cu potret, flor di cempasuchil (un flor Mexicano), bela y e platonan faborito di e difuntonan, fuera di e elementonan simbolico cu ta representa bida y morto. E carpachinan di sucu, por ehempel, ta un simbolo iconico di e festividad aki, cu ta representa morto di un manera festivo y colorido.

E festividad no solamente ta un momento di tristesa, sino tambe di alegria y celebracion di bida. E comunidadnan ta uni pa participa den desfile, ritual y eventocu ta refleha e rico herencia cultural di cada region. E cayanan ta yena di musica, danza y colo, mientras cu e famianan ta prepara pa comparti historia y recuerdo. E dia aki, bida y morto ta cana man den man, recordando nos cu esunnan cu a bay laga nos, ta sigui biba den nos memoria y curason.

Dia de los Muertos ta un momento di unidad familiar, caminda cu ta invita e generacionnan mas hoben siña riba su antepasadonan. Hopi famia ta crea altar den nan cas y ta bishita santana, hibando cu nan ofrenda y flor pa dorna e grafnan. E acto aki di cuida y embeyece e luganan di descanso di e sernan keri ta un forma di mantene e vinculo entre bibo y morto bibo.

Fuera di esey, e celebracion aki a gana reconocimento na nivel internacional. Na 2008, UNESCO a declara Dia de los Muertos como Patrimonio Cultural Inmaterial di Humanidad, loke a contribui na un mayor apreciacion y difusion di e tradicion aki rond mundo. Na luga manera Los Angeles y Chicago, ta organisa festival cu ta atrae persona di diferente cultura y origen, uniendo e comunidadnan den un acto di amor y memoria.

Dia de los Muertos ta un recordatorio cu morto no t'e final, sino un parti di e ciclo di bida. A traves di e celebracion aki, ta mantene bibo e memoria di esunnan cu a precede nos, sigurando cu nan legado y siñansa ta continua den nos curason. E festividad ta invita tur na reflexiona riba bida, morto y e importancia di famia, creando un espacio caminda tristesa ta transforma den amor y celebracion.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada; Den cunucu di yerbe berde E ta pone mi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa i bolbe haña forsa." - Salmo:23

Cu gratitud enorme pa tur locual ela significa pa nos, nos tin e tristo deber di anuncia e fayecimento di nos kerida tata, welo, bisa -welo, ruman y omo stima:

Ismael "Esy" Maduro

Mihor conoci como Esy,
Ex taxista 299 y ex propetario di Suerte Kwihi Inn

Na nomber di su:
Yiunan:
Ithel J. Maduro
Nigel I. Maduro
Sharrisma y Giovanni Boekhoudt-Maduro
Shannon Maduro

Ex casa: Lillian (Lilly) de Cuba y Siegfried (Tito) Thiel y famia

Nieto y Nietanan:
Shannelyn Maduro y Guillermo De'lisle
Roshanne Maduroy Andre da Silva
Shanna Maduro y Shenald Croes
†Shavienne Boekhoudt
Giovanella Boekhoudt

Bisa Nieto y Nietanan:
Shane, Guishonne, Franciënne, Savannah, Shanedy y Nayron,

Rumannan:
Jacintha (Chenta) y Mario Kelly- Maduro y famia
Cecilia (Sila) y Rodolfo (Dolfi) Herrera Maduro y famia
Edwin y Mercedes Maduro-Raaz y famia
Carlito (Alin) y Isidora Maduro-Kelly y famia
Andresito (Dries) y Annie Maduro-Hernandez y famia
†Carlos (Alul) y †Carolina Maduro-Apitz y famia
†Basilio (Chimbo) y Vda. Cecilia (Silia) Maduro-Arends y famia
†Antonio (Sai) y Vda. Elena Maduro Croes y famia
†Margarita (Magriet) y †Rosario Werleman y famia
†Juan (Chito) y Vda. Faustina (Tina) Maduro-Bislip y famia
†Arturo (Buchi) y †Candelaria Maduro-Maduro y famia

Sobrino y Sobrinanan cercano di cas:
†Lucia Ras-Werleman, Ina y Ramiro Dubero, Rita y Richard Lopez-Henriquez, Sira Werleman, Ivan Kelly y Ana Perez, Juliska y Patrick Werleman, Jairo Kelly y Sefanja, †Raymundo y Jacqueline Werleman- Ruiz, Dario Herrera, Nuirca Herrera y Tino Kelly, Milca y Wieger Jonker.

Tur su Ihanan, sobrino y sobrinanan, primo y primanan y bon bisiñanan.

Amigo y amiganan di cas:
Fan Flanegin y famia
Riri Botta y famia
Enid y Josef Croes- de Cuba
Milo Ras y famia

Demas famia: Maduro, de Cuba, Boekhoudt, Kelly, Werleman, Dubero, Holtrop, Bracelly, Ras, Herrera, Farro, Banfield, Wever, Giel, Croes, De'lisle, Jonker y Dirksz.

Ta invita pa asisti na e despedida cu lo tuma lugar, **diasabra, 2 di november 2024** na "Aurora Funeral Home" na Cumana. For di 2'or pa 4'or di atardi e restonan mortal di nos tata stima lo ta reposa, despues lo sigui response y acto di cremacion.

Despensa nos si pa un motibo of otro den nos tristeza nos por a lubida un persona of famia.

Nos no ta recibi bishita di condolencia na cas.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Rufino Inocencio Petrocchi

*08-06-1965 - †28-10-2024

Mama:
†Ceferina Petrocchi-Franken

Tata:
†Damiano Petrocchi

Na nomber di su:
Yiunan:
Kassandra Crisleen Cristin
Kate Petrocchi
Roland Petrocchi
Christopher Michael Tromp
Su unico nieta stima Anastacia Beverly Petrocchi

Rumanan:
Rubio Petrocchi y yiunan
Edna Petrocchi y yiunan
Erwin Petrocchi y yiunan
Christina Petrocchi y yiunan
Roberto Petrocchi
Marjeta Petrocchi
†Roland Petrocchi
Ruthmila Petrocchi y yiunan
Helga Schonder y yiunanan

Cuñanan:
Zoraida Tromp y yiunan
Juni Tromp y yiunan
Mirna Tromp y yiunan
Marianela Tromp y yiunan
†Ingrid Tromp y yuinan
†Nathalie Tromp y yiu
Richard Tromp y yiunan
Carina Tromp y Kurt Michael y yiunan
†Omira Tromp y Douglas y yiunan
Judith Gross y Julio y yiunan
†Jario Tromp y yiu
Rumanan Magdalena

Subrina y subrinonan na Aruba y Hulanda, Primo y primanan na Aruba, Curacao y Hulanda

Demas famia:
Tromp, Petrocchi, Magdalena, Hart, Leonora, Trimon, Franken, Kelly, Boekhoudt, Brete, Jaccapucci, Werleman.

Su miho amigo Anthony Cliford Tromp

Y demas famia extendi, tur amigo, amiganan y conocinan.

Ta invita pa e acto di despedida cu lo tuma lugar **diamars 5 di november 2024** di 09:00 pa 11:00 am na Aurora Funeral Home, sigi pa e acto di cremacion cu lo tuma lugar den seno di famia.

Desculpa pa esnan cu no a wordo mentiona pero semper den su curason.

"Señor ta mi Wardador, mi'n tin falta di nada; Den cunucu di yerba berde, E ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa trankil, pa pone mi bolbe haya forsa. E ta guiami den caminda drecha fiel na su nomber" Salmo 23

Cu dolor na nos curason,
nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Maria Werleman

Mihor conoci como Ia, Tanchi Maria of Tantan
Yiu di Def. Adrian "Djandja" y Def. Anita Werleman
*18-04-1940 - †24-10-2024

Na nomber di su yiunan:
Edwin Werleman y yiu
Willem "Tico" Wester y yiunan
Roque Wester y esposa Annie y famia
Raquel Wester y yiu, y Alfonso Steenen
Sheila y David "Joe" Swords

Su nietonan:
Rocky Wester y yiu
Gianna Henriquez Wester y esposo Sydney y famia
Ranyid Wester y esposa Genesis y famia
Andre Wester
Jemsey Wester y yiu nan
Joshua Simon y esposa Lizzy
Nayif Wester
Angelo Werleman
Ingemir Adamus y yiunan
Nathan Paula

Su bisanietonan:
Jaylyanne, Xiandra, Maximus, Jerlainy, Jayliënne, Ingelíenne, Jayline, Sydney Jr., Ingemar Maddison

Su rumannan:
†Syra y †Cosme Werleman y famia
†Roberto "Bebbe" y †Marcolina Werleman y famia
+Juan Werleman
Imelda y †Carlos Rodriguez y famia
†Alex "Ole" Werleman y famia
Rosalinda Werleman y Frans Heyden y famia
†Lucia Werleman y famia
†Severiano Werleman

Su subrina y subrino nan cu ta hopi pa menciona.

Su prima y primonan.

Su amistad nan na Pto. Fijo, Las Piedras, Maracay, Merida y Caracas Venezuela y na Aruba

Su comer y compernan

Su cuña y swa nan

Su bisinja nan di Sabana GrandiSu ex colega nan di Sheraton Hotel, Aruba Palm Beach Hotel, Aruba Grand Hotel, Riu Palace.

Demas famia:
Werleman, Wester, Tromp, Diaz, Simon, Swords, Rodriguez, Croes, Weller, Wouters, Henriquez, Koolman, Maduro, Dix, Franken, Willems, Dirkzs, Geerman, Kock, Kelly, Bello, Nolasco, y demas famia.

Acto di entiero lo tuma lugar **diasabra 2 di November** na Misa Immaculata Concepcion Santa Cruz for di 9'or te 11or di mainta, despues lo hiba Mama na su ultimo lugar di sosegiego pa Santana Catolica Santa Maria na Santa Cruz.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Vilma Yolanda Tromp-Maduro

*28-01-1950 - †31-10-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Habri portanan santu pa mi, mi ke drenta y alabá
Señor. Ata e porta di Señor akí,
tur e fielnan ta pasa den dje. Mi t'alabá bo pasobra
B'a skucha mi, pasobra B'a manda mi salbashon. -
Salmo 118: 19-20-21

Cu profundo tristeza na nos curazon
nos ta anuncia fayecimento di:

Armando Rafael Gonzalez

Cariñosamente yama "Mando"
*06-10-1942 - †31-10-2024

Acto di entiero lo wordo anuncio despues

The Lord is my shepherd; I shall not want.
He makes me lie down in green pastures.
He leads me beside still waters.
He restores my soul.
He leads me in paths of righteousness
for his name's sake.
Psalm 23: 1-3
In loving memory of our beloved mother:

Priscilla Smith-Wilford

Better known as "Roti Lady"
*01-03-1945 - †21-10-2024

Left to mourn her loss are her:
Five children:
Damian
Angelique
Marlon
Alicia
Michelle

Six grandchildren:
Aaron
Christian
Catherine
Jada
Nigel
Rachelle and siblings

Opportunity for condolences will be held on Saturday, **November 2nd 2024** at Aurora Funeral Home from 9am to 11am, followed by her cremation.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña
forsa". - Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Jamila Lucia Victoriana Koeiman

*23-03-1963 - †22-10-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

WHEREVER A BEAUTIFUL SOUL HAS BEEN, THERE IS A TRAIL OF BEAUTIFUL MEMORIES.

- RONALD REAGAN

BRIGHTDROPS.COM